

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS,
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugo-
slaviji 80 Din, za
inozemstvo 100 D

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Za naročila se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon šte. 50, upravnštva šte. 328

SLOVENECE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-30, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 jutraj
razen ponedeljka
in dneva po prazniku

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Volč v ovčji koži.

»Jutro« otvarja volivno borbo za Ljubljano s smrdljivimi bombami, kakor je pač njegova navada. Najprej se postavlja v pozicijsko političnega Tartuffa in z drzno hinavščino spravlja SLS, naj odkrito pove, ali je za volitve ali ne? Ljudje, ki so od leta 1921. dalje, odkar jim je Ljubljana pokazala hrbet, proti Ljubljani samo intrigirali, njen občinski svet razpuščali in mestu končno vsilili proti zakonu tri svoje eksponente za gerente, ki so nemoteno vladali tako dolgo, dokler jih višje sile niso odslovile — se zdaj hlinijo, kakor da so oni za vpostavitve občinske avtonomije, mi pa da igramo dvolično vlogo! Treba je priznati, da je z nesramnostjo esdeesarskega tiska vsaka konkurenca izključena!

Nesramno je tudi, kako »Jutro« računa na neumnost svoje publike. Brez vsakega kulturnega, gospodarskega in socialnega programa izbošča zopet svojo preperelo antiklerikalno zastavo in plaši svoje čitatelje, da hoče SLS napraviti iz ljubljanskega magistrata »škofovo podružnico« ter se laže, kako da je bivša »klerikalna« večina v kranjskem deželnem zboru pod Šusteršičevim in Krekovim vodstvom Ljubljano preganjala. V resnici je pa pod »klerikalnim« deželnim zborom Ljubljana dobila veliko investicijsko posojilo, se je začela regulirati Ljubljana in so občinski uradniki dobili položaj, za katerega jih je zavidalo državno uradništvo. Pač pa je SLS takrat štela interese ljubljanske prebivalstva pred nazadnjaškim gospodarstvom liberalne gospode, pod katero se je napredek Ljubljane zaviral in dušil. »Jutro« laže, da je SLS v zvezi z avstrijskim režimom napadala avtonomijo Ljubljane, resnica pa je, da se je avtonomija Ljubljane za celi dve leti ukinila šele v Jugoslaviji pod vladno SDS, ki ni trpela, da bi upravljala mesto večina Zveze delovnega ljudstva. Laž je, da se je Zveza delovnega ljudstva ustanovila zato, da bi »kanalizirala« mestni denar v svoje namene, resnica pa je, da je SDS pustila razpustiti svobodni ljubljanski občinski svet zato, da dobi v roke Mestno hranilnico. »Jutro« piše, da bi pod duhovniško politično komando Ljubljana segnila, toda četudi bi Ljubljana pod duhovniško komando prišla, kar se ne bo nikoli zgodilo in česar nihče nikoli ni zahteval, bi gotovo nikoli ne propadla tako, kakor je propadla vsaka ustanova, pri kateri je imela vmes svoje prste SDS!

»Jutro« udarja tudi na socialne strune in se skuša približati onim socialističnim levičarjem, ki jih je pod dr. Peričem denunciralo kot komuniste ter pod to parolo hujskalo vladno zoper ljudski občinski svet. Piše namreč, da se je SLS sedaj zvezala z velekapitalisti, z NRS in HSS, samo da »zasadi papeževo zastavo na ljubljanski grad«. Na te esdeesarske fantazije odgovorjamo samo, da bo SLS šla v boj za Ljubljano pod istimi socialnimi in demokratičnimi gesli kakor doslej in da lahko gre z njo vsakdo, ki pristaja na socialni in gospodarski komunalni program, katerega je postavila SLS v bivši zvezi delovnega ljudstva kot izrazito ljudska, socialna in demokratična stranka. SDS pa gre lahko v boj z istimi sleparskimi gesli in pod isto protiljudsko in antidemokratično ter nesocialno zastavo, pod katero je šla v Trgovsko in obrtno zboru, kjer se sveti na čelu njenega zastopstva g. Avguštin Praprotnik.

SDS jemlje v zaščito socialne akcije, ki so se uvedle v povojni dobi, češ, da je le esdeesarska večina v ljubljanskem občinskem svetu porok, da bo socialna zakonodaja napredovala. To piše glasilo stranke, ki je, ko je bila na vladi, vse socialne akcije pokopala, pod katero je socialna zakonodaja začela rapidno propadati in ki je ljudsko večino na ljubljanskem magistratu preganjala baš radi njenega socialnega komunalnega programa, češ da bodo »kleriki-komunisti« upropastili posedujoče stanove, da so napovedali boj zasebni lastniki, da ogrožajo inicijativno privatnega kapitala, da hočejo socializirati imovino itd. itd. Zdaj se pa odeva »Jutro« v rdeči plašč marksizma in trobi v bojni rog zoper velekapital! Ostudna hinavščina, breznačelnost in dvoličnost SDS je v zgodovini slovenskega naroda brez primera.

Zato ne dvomimo, da se bodo v boju zoper to propalo stranko, ki se je izkazala kot največjo sovražnico slovenske prestolice, zdaj v oči novih občinskih volitev pa nastopa kot volč v ovčji koži, našli v Ljubljani vsi pošteni in neizkvarjeni elementi!

Boj za ministrstva.

DR. NIKOLA NIKIČ JE MORAL OSTOPITI — RADIČEVCI OBRZJE STIRI MINISTRSTVA. — POGOSTE AUDIENCE PRI MINISTRSKEM PREDSEDNIKU.

Belgrad, 8. oktobra. (Izv.) V zvezi s spremembami, ki se v vladi napovedujejo, se govori med drugim tudi o rekonstrukciji Uzunovičeve vlade. Po želji Uzunovičevih prijateljev bi imela ostati na vladi radikalno-radičevska kombinacija. Po neki verziji naj bi se izvršila rekonstrukcija takole:

Dosedanji podtajnik v ministrstvu za soc. politiko Bora Popović bi prevzel resor tega ministrstva. Ministrstvo za javne zgradbe bi prevzel dr. Vasa Jovanović, šume in rude Milorad Vujičić, agrarno reformo Pavle Radić, bivši minister. Podpredsednik narodne skupščine dr. Nikola Subotić bi prevzel ministrstvo za vere. Pravosodno ministrstvo in ministrstvo za izenačenje zakonov bi prevzel Milan Srskić.

Na ta način bi moral iz vlade dr. Šibenik. Radičevci zahtevajo ministrstvo za soc. politiko zase, radikali pa to njihovo zahtevo odbijajo, tako da bodo Radičevcem ostali štirje portfelji. Razen tega ne morejo Radičevci ničesar storiti za široke ljudske sloje. Ne morejo jim pridobiti koncesij. Nasprotno, in reser se jim je odvzel, ki so ga dosedaj imeli.

Belgrad, 8. okt. (Izv.) Po uradnih vesteh je podal g. Nikola Nikić, minister za šume in rude, snoči svojo ostavko. Ponoči je Uzunović odšel v dvor in predložil kralju v podpis ukaz, da se ostavka dr. Nikića sprejme. Nikola Nikić je s tem prenehal biti član vlade. Danes je predal posle svojemu namestniku prometnemu ministru dr. Vasi Jovanoviću.

Dr. Nikičeva ostavka se je v politični javnosti danes na najrazličnejše načine komentirala. V radikalnih, zlasti v radičevskih krogih, se v glavnem naglašja, da Nikić ni prostovoljno podal ostavke, marveč da je bil k temu prisiljen, slično kakor je moral iz vlade bivši prometni minister Ante Radojević.

S tem, da je moral Nikić iz vlade, se je pričelo iti na roke, kakor se zatrjuje v opozicijskih krogih, Stjepanu Radiću. Dalje se tudi naglašja, posebno pri demokratih, da sedaj, ko je moral dr. Nikić iz vlade, ni mogoče iskreno sodelovanje z radikali. Vsako manjšo

skupino, ki bi sodelovala z radikali, izigravajo.

Tudi del radikalov obsoja Uzunovičovo zadržanje. Radikali naglašajo, da je Uzunović s tem korakom napravil napako. Sam namreč je svoječasno dobil mandat za široko koalicio z vsemi strankami, ki stoje na temelju narodnega sporazuma, toda brez Radića. Danes pa je s tem, da je vrgel Nikića iz vlade, privedel položaj do tega, da ni mogoče več voditi borbo proti Radiću, čeprav jo je hotel Uzunović izvesti.

O snočnji Uzunovičevi avdijenci je dal po izročitvi poslov dr. Vasi Jovanović dr. Nikić časnikarjem sledečo izjavo: »Snoči sem podal ostavko predsedniku vlade, kakor sem obljubil, da bom podal ostavko, kadar se kralj vrne. To je neposreden povod moje ostavke. Držal sem svojo besedo. Politični razlogi mojega umika iz vlade so javnosti že dovolj znani, zato jih ne bom ponavljal. V vladi, v kateri smo bili zastopniki Radića in jaz, so postale razmere težavne. Dosedaj se je delalo samo na tem, da so se potlačili spori. Ker pa je moj položaj v vladi v zvezi s temi poravnanimi sporovi, sem se odločil podati ostavko. Ne bi rad vlade spravil pred parlamentom v nevarnost, da bi ji onemogočil delovanje, in delal na težavnih problemih, ki me čakajo. Prepričan sem, da bom tudi v opoziciji imel uspehe in da bom svoje postojanke učvrstil in razširil.«

Belgrad, 8. okt. (Izv.) Dopoldne sta bila pri kralju v avdijenci ministra Maksimović in Simonović. Zanimivo je, da sta bila dopoldne skupno v avdijenci dva zastopnika nasprotnih struk v radikalni stranki. Znano je namreč, da je notranji minister Maksimović hud protiparišev, minister za soc. politiko Simonović pa najizrazitejši Parišev pristaša. Oba sta izjavila časnikarjem, da sta bili njuni avdijenci resornega značaja ter da sta kralju predložila več ukazov v podpis. Minister Simonović, ki je po Gjuričičevi smrti zastopnik ministra za pravosodje, je predložil tudi ukaz tega ministrstva.

Veličasten sprejem češkoslovaških parlamentarcev v Zagrebu.

Zagreb, 8. oktobra. (Izv.) Danes zvečer ob pol 8. uri so prispeli semkaj češkoslovaški parlamentarci. Njihov prihod se je radi nekoliko spremenjenega programa zakasnil. Na kolodvoru so jih sprejeli predstavniki državne in mestne oblasti ter razen tega zastopniki raznih kulturnih društev. Na postaji je bilo tudi opaziti, da je skoraj korporativno prišel k sprejemu klub Radičeve stranke, ki je imel danes svojo sejo; ravno tako so prišli sprejemati goste poslanci tudi drugih strank in razen tega predstavniki raznih političnih grup v Zagrebu. Na postaji je čakal tudi češkoslovaški konzul. S češkimi parlamentarci je prišlo še 10 naših narodnih poslancev. Od Jugoslovanskega kluba je bil med njimi navzoč poslanec Smodej. Velika množica ljudstva je z navdušenimi klici sprejela drage goste. Po pozdravnih govorih so se podali češkoslovaški poslanci v hotel »Esplanade«, zvečer pa so

prisostvovali slavnostni predstavi v gledališču. Zagreb je na županov poziv razobesil v čast dospelim gostom zastave.

Zagreb, 8. oktobra. (Izv.) Ob priliki poseta češkoslovaških parlamentarcev v Zagrebu prinaša tukajšnje časopise obširne članke o pomenu njihovega prihoda. Tako pišeta »Narodna politika« in »Hrvat«, da je Hrvatska izgubila svojo avtonomijo in da ne morejo zato sprejeti Hrvati čeških parlamentarcev tako, kakor bi jih sicer mogli sprejeti. V člankih se vzporeja položaj Hrvatov v naši državi in Slovakov v češkoslovaški republiki in se ugotavlja, da je ta položaj med brati nenaraven in da ne sme ostati. Ne gre namreč, da bi se slovanski narodi med seboj zatirali. Ostalo časopise piše o vzajemnosti med Čehoslovaki in Hrvati in želi češkoslovaškim poslancem najlepše bivanje v Zagrebu.

—O—

Bencinska afera.

Belgrad, 8. oktobra. (Izv.) Na današnji seji anketnega odbora se je najprej prečitela pismeni protest Davidovičevcev Timotijevića in Grola, ker se je včeraj zaslisanje Rade Pašića izvršilo v njuni odsotnosti. V pismu zatrjuje, da nista bila obveščena o začetku seje. Zahtevala sta, da se Rade Pašić ponovno zasliši skupno z Dragišo Stojadinovićem. Po daljši debati je odbor sklenil, da se vprašanje ponovnega zaslišanja Rade Pašića in vprašanje kompetence anketnega odbora za vse slučaje, v katerih se omenja Rade Pašić, odloži in da mora Rade Pašić na vsa staviljena vprašanja predložiti pismen odgovor.

Posl. Hodžar je na včerajšnji seji stavil Radetu Pašiću razna vprašanja. Rade Pašić ima nalogo, odgovoriti v treh dneh.

Nato se je razpravljalo o bencinski aferi. Anketni odbor je zaslišal dobavitelja bencina Petra Rajkovića, ki je podrobno razlagal celo zadevo, ki od prevrta pa do danes še ni rešena. Prodal je državi blago za težke milijone, do denarja pa ne more priti. Tekom go-

vora se je razburil. Vsled razburjenosti je moral večkrat svoj govor prekiniti za par minut, da je zopet prišel do sape. Ko je govoril o boleznih, ki si jo je nakopal, o upropačanju njegove družine, ki je odvisna od njega, ker je vsled te pogodbe z državo prišel ob vse, so ga večkrat polile solze. Med drugim je navedel, da je takoj spočetka moral plačati v Turn-Severinu 45.000 Din napitnine, da je mogel z ladjo v Belgrad. V Belgradu so se pričele šikane za šikano. Blago ga je stalo 17 milijonov. Ker je pa država zavlačevala to zadevo, so stroški skozi leta naraščali dnevno v znesku 22.000 Din. Bencin je izhlapeval. Rajković zatrjuje, da je v tem času shujšal za 26 kg. Da je mogel zmagovati stroške, je porabil ves izkupiček in pozneje uvoženih 43 vagonov bencina, iz 2 vagonov manufakturnega blaga ter iz velike množine soli in čevljev. Prodal je 7 hiš. Tudi ta denar je vložil v to pogodbo z državo. Danes je upropačen s svojo številno rodbino. Svoje izpovedbe je končal, da mu ni za milijone, marveč za upropa-

ščeno družino. Za to nosijo krivdo vsi tisti državni organi, ki so do danes zavlačevali izvršitev pogodbe in s tem nakazilo denarja, ki mu pripada.

Seja Radičevega kluba.

Zagreb, 8. oktobra. (Izv.) Danes ob 10. predpoldne se je pričela seja Radičevega kluba. Pri seji manjka minister za trgovino dr. Krajač. Na podlagi komunikacije izveemo, da je mivo je, da je četvorica navzočih poslancev položaju na znotraj in na zunaj. V svojem govoru je naglašal, da je sedanja vlada sigurna in da ne bo prišlo do sprememb v političnem položaju. Po Radičevem govoru je sledilo poročilo ministra Pucija in dr. Superine. Zanimivo je, da je četvorica navzočih poslancev kritizirala delovanje ministra Pucija, in sicer radi tega, ker niso dobili poplavljeni kraji od vlade potrebne pomoči, posebno pa hrvatski kraji. Zato je sledila ostra kritika vlade, zlasti pa delovanje Radičevskih ministrov v vladi. Radičevim ministrom so se dale ob tej priliki ostre direktive. Obsežne kometarje je vzbudala nenadna vest o dr. Nikičevem padcu. Vendar je z dr. Nikičevim padcem nastopil za Radičevce nov problem, ker se odpira vprašanje, kdo bo zasedel mesto odstopivšega ministra za šume in rude. Kakor se doznava, je bila o tem jako ostra debata, ker je med Radičevci, kajpak veliko število kompetentov za to mesto. Značilno je, da se k današnji seji niso pripustili novinarji, radi česar tudi niso mogli podati o poteku te seje povsem točnega poročila.

Med drugim izveemo, da se je na današnji seji govorilo tudi o tem, kako vpostaviti strankarsko organizacijo za prejšnjo višino in trdnost. Položaj Radičeve stranke se namreč vedno bolj majo med narodom, kjer je veliko nevolje na Radića in njegovo nesrečno politiko.

Češkoslovaški parlamentarci pri Kralju.

Belgrad, 8. okt. (Izv.) Predpoldnem so bili po 9. uri od kralja sprejeti v avdijenco zastopniki češkoslovaških parlamentarcev: predsednik parlamenta Malypetr, podpredsednik parlamenta Štivil, referenta na konferenci čeških in naših parlamentarcev v Belgradu Uhliř in Černy. Spremljala sta jih češkoslovaški poslanik na našem dvoru g. Šeba in narodni poslanec dr. Jovo Radonjić. Avdijenca je trajala čez 20 minut. Češkoslovaški parlamentarci so bili z avdijenco zelo zadovoljni. Naglašali so, da je bila avdijenca zelo intimna.

POLITIKA SPORAZUMA IN SLOVENCI.

Zagreb, 8. oktobra. (Izv.) Dopisnik »Obzora« doznava ob priliki dr. Nikičevega padca, da si bo vlada sedaj prizadevala, da se politika sporazuma razširi tudi na Slovence, pa da bi bili tako v vladi zastopani vsi trije narodi.

VLADA IN GOSPODARSKA KRIZA.

Belgrad, 8. oktobra. (Izv.) Uzunović je poslal vsem ministrom pismo, v katerem zahteva odgovor in opombe na predložene Krajačeve predloge o rešitvi gospodarske krize. Jutri se bo sestal odbor za pobijanje gospodarske krize. Pričela se bo razprava o gospodarski krizi, tekom katere se bodo videle rane, katere bo treba zdraviti.

UREDNIK BELGRAJSKE »REČI« ARETIRAN.

Belgrad, 8. oktobra. (Izv.) Belgrajska policija je aretirala Simo Pandurevića, ravnatelja in urednika Pribečevićeve »Reči« radi obsodbe po tiskovnem zakonu.

Važne spremembe v francoski diplomaciji.

Rim, 8. oktobra. (Izv.) Večina listov posnema po pariškem »Journalu« vest, da se pripravljajo v francoski diplomaciji važne spremembe. Na mesto sedanjega poslanika v Rimu Rene Dessuarda pride Des-saint-Aulaurde, ki se je posebno izkazal za časa svetovne vojne v Bukarešti, pozneje kot poslanik v Madridu, v zadnjem času pa v Londonu. Za časa zasedbe Porurja je bil njegov položaj v Londonu posebno težaven in kočljiv. Tudi poslanik v Berlinu de Margerie bo zamenjan. Na njegovo mesto pride Coldodor, ki je sedaj v Tokio. Za Tokio pa je določen Robert de Dilly,

Izjave bolgarskega zunanjega ministra Burova v Rimu.

Rim, 8. okt. (Izv.) Včeraj je bolgarski zunanji minister Burov sprejel časnike in jim podal nekaj izjav. Njegov obisk v Rimu je imel namen, da se zahvali italijanski vladi za podporo v Zenevi glede begunskega posojila. O odnošajih s sosedi je Burov izjavil:

Odnosaji z Jugoslavijo do dobri. Bolgariji, razoroženi kakor je, se ne more nalogati odgovornosti za incidente na meji, ki jih nikakor ni mogla hoteti izzvati. Kar se tiče verjetnega sporazuma ali pakta med Bolgarijo in Jugoslavijo, ni ničesar konkretnega v tem pogledu in to stvarne vesti ne odgovarjajo resničnosti dejstev. Vendar je pa trdna želja Bolgarov, da žive z obmejnimi državami v odnošajih dobrega sosedstva.

Glede odnošajev z Grčijo je imel Burov s sedanjim grškim ministrskim predsednikom dolg pogovor; na obeh straneh se je pokazala ista dobra volja, da se izognemo incidentom na meji. — V odnošajih nasproti Rumuniji je povzročila kolektivna nova ohlajenje, ki se pa hitro izgublja. Bolgarija in Rumunija imata skupne interese glede na boljševiško nevarnost.

OBISK BUROVA V VATIKANU.

Rim, 8. okt. (Izv.) Včeraj dopoldne je bil bolgarski zunanji minister Burov v Vatikanu, kjer ga je sprejel kardinal državni tajnik Gasparri. Pogovor je trajal približno četrte ure.

Kongres angleških konservativcev.

London, 8. oktobra. (Izv.) Zbor zaupnikov konservativne stranke, ki se ga je udeležilo okoli 2000 zaupnikov, je otvorila predsednica Lady Brigdeman, soproga mornariškega ministra. Sama je vodila predsedstvo celega zborovanja. V pozdravnem govoru je naglasila, da bo Anglija srečno izšla iz boja s komunizmom, če je le-ta ne bo veljal več, kot pa sedanja rudarska stavka. Kongres je soglasno sklenil, da se mora revidirati zakonodaja o strokovnih organizacijah v tem zmislu, da se jim močno omeje sedanje svobodo. Ministrski predsednik Baldwin je v programnem govoru predvsem naglasil vstop Nemčije v Društvo narodov kot največji uspeh angleške diplomacije. Govorec o rudarski stavki je namignil, da je ta stavka posledica gotovih tendenc, ki so se začele med delavstvom že med vojno (komunizem). Na obeh straneh tako pri delavcih kakor podjetnikih imamo veliko oboroženo organizacijo. Človeški naravi in razvoju popolnoma odgovarja, da smo doživeli generalni spopad teh sil. Obe organizaciji poizkušata pač vse svoje sile.

Zadnja stavka je pokazala nujno potrebo po reviziji zakona o strokovnih organizacijah. Ne smemo pa pozabiti, da kontrola delavcev in delodajalcev nad delom in produkcijo mora ostati tudi v bodoče. Zato torej ni mogoče razbiti strokovnih organizacij, treba je pri novem zakonu upoštevati le dejstvo, da morajo tudi strokovne organizacije vedno računati s tem, da je ljudska skupnost vendarle še vedno več kot pa predsednik industrijske zveze ali pa voditelj strokovnih združenj. Težak problem, ki ga moramo rešiti, je v tem, da zvežemo svobodo državljanov s pravicami in dolžnostmi istega napram skupnosti. Vlada bo upoštevala sklepe stranke in izdelala zakonski načrt, ki bo po možnosti izpolnil napek in praznote sedanjega zakona o strokovnih organizacijah.

Nova poostreitev angleške stavke.

London, 8. oktobra. (Izv.) Rudarji so vladine posredovalne predloge odklonili s 737.000 proti 32.000 glasovi. Izvršni odbor rudarske zveze je nato soglasno sklenil, da poostri stavkovno taktiko. Sklicali je konferenco delavskih delegatov, ki je s 514.000 proti 194.000 glasovi sklenila:

1. Tudi delavci pri sesalkah stopijo v stavko.

2. Vse prizadete strokovne organizacije se pozovejo, naj se upro uvozu tujega premoaga v Anglijo.

3. Ves boj proti podjetnikom se v bodoče vodi z veliko večjo ostroščjo.

4. Generalni svet strokovnih organizacij se pozove, naj pobira od vseh članov vseh strokovnih organizacij, posebne prispevke za stavkovno udarje.

Vlada zagotavlja, da bo z vsemi sredstvi preprečila, da bi v rove udrla voda. V skrajni sili bodo k sesalkam postavili mornarje.

UČINKI ANGLEŠKEGA STRAJKA.

London, 8. oktobra. (Izv.) Ravnatelji železniških družb so sklenili, da preurede čim več lokomotiv na kurjavo z nafto. Družbe so naročile v inozemstvu nove zaloge premoga za več mesecev. Okoli 200 lokomotiv že kuri z nafto.

Rio de Janeiro, 8. oktobra. Brazilijanske železnice imajo vsled angleške stavke premoaga samo še za devet dni. Vlada je odredila omejitev prometa.

Pariz, 8. oktobra. (Izv.) »Figaro« poroča, da so v vojnem ministrstvu prišli na sled veliki poneverbi. Poincare je takoj pozval vojnega ministra, da naredi vse potrebne korake, da se zločinci kaznujejo.

Tangeriski statut se bo revidiral.

London, 8. oktobra. (Izv.) »Daily Telegraph« potrjuje informacijo, da se bo te dni vršila preliminarina konferenca med predstavniki francoske in španske vlade, kjer naj bi se sporazumno rešilo tangersko vprašanje. Ta sporazum med Francijo in Španijo v tangerskem vprašanju naj bi bil podlaga nadaljnjim razgovorom, ki naj bi se vršili med zastopniki zainteresiranih držav, t. j. Francije, Španije, Anglije in morda tudi Italije.

Praske ob litavsko-poljski meji.

Varšava, 8. oktobra. (Izv.) Dvanaest Litavcev je prekorajilo litavsko-poljsko mejo pri Dulkšyju. Porušili so na poljski strani telefonske žice in droge ter takoj zbežali nazaj na litavsko stran.

PRED SESTANKOM POSLANIŠKE KONFERENCE V PARIZU.

Pariz, 8. okt. (Izv.) Poslaniška konferenca, ki se sestane tekem štirinajstih dni, bo med drugim razpravljala tudi o tem, da se udeležuje sin bivšega nemškega prestolonaslednika manevrov državne brambe.

ŠPANSKI KRALJ IN PRIMO DE RIVERA STA SE POBOTALA.

Pariz, 8. oktobra. (Izv.) Glasom poročil iz Madrida je prišlo med španskim kraljem Alfonzom ter diktatorjem Primo de Rivera do sporazuma. Ta sporazum sloni na tem, da na eni strani soglašata kralj z notranjo politiko Primo de Rivero, a da je na drugi strani pristal Primo de Rivera na amnestijo vseh onih častnikov, ki so bili obsojeni radi soudeležbe pri zadnji zaroti.

SPOR MED RUSKIMI KOMUNISTI.

Moskva, 8. okt. (Izv.) V opoziciji proti Stalinu so sedaj sledeči komunistični voditelji: Trocki, Zinovjev, Kamenev, Pjatakof, Radek, Krupskaja, Sokolnikov, Sopronov, Rakovskij, Smilga, Šljapnikov, Preobraženski, Medvedev, Kolontaj, Laševič, Coff, Reingold in zadnje dni celo Buharin. Opozicionalci pa nimajo nobenega časopisa in nobenega propagandnega sredstva. Predvsem se skušajo uveljaviti v Moskvi sami. Vlada grupa in osrednji odbor z vsemi sredstvi skušajo zatreti njihove nastope. Čim bolj se bliža kongres komunistične stranke, tem ostrejši je boj.

NOVI STATUT FAŠISTOVSE STRANKE.

Rim, 8. okt. (Izv.) Danes se je sestal vrhovni fašistovski svet, ki bo razpravljal o novem strankinem statutu, kakor ga je sestavil tajnik Turati. Ta statut uničuje še zadnje sledi demokratizma v fašistovski organizaciji. Po novih določbah ima vsa moč vrhovni svet, ki imenuje generalnega tajnika in člane direktorja. Generalni tajnik imenuje provincialne tajnike, ki potem sestavljajo in imenujejo provincialne direktorije. Volitev sploh nikjer nobenih ni, vse instance se imenujejo od zgoraj. Točno se določa razmerje med fašistovsko stranko in milico.

ZBOROVANJE ČESKIH LEGIONARJEV V BRATISLAVI.

Praga, 8. oktobra. (Izv.) Na zborovanju češkoslovaških legionarjev v Bratislavi se je poslal pozdrav Masaryku in Benešu. Češki legionarji so na tem zborovanju poudarjali, da odklanjajo vsako diktaturo, ter pozvali vse one češke stranke, ki se zavzemajo v svojem programu za demokracijo, da naj vstopijo v mogočno napredno demokratsko fronto.

ČEŠKI FINANČNI MINISTER HOČE ZVIŠATI PRISTOJBINE ZA POTNE LISTE.

Praga, 8. okt. (Izv.) Glasom poročil bo finančni minister zvišal pristojbine za potne liste. Prej so znašale pristojbine za potne liste 10—50 čl. kron. Odslej pa bodo znašale te pristojbine od 10 čl. kron naprej. Višina pristojbin se bo ravnala po namenu potovanja v inozemstvo. S tem hoče omejiti finančni minister nepotrebna potovanja v inozemstvo ter preprečiti izvažanje vrednosti v tujino.

BIVALIŠČE ZA BIVŠEGA CESARJA V PRUSIJI.

Berlin, 8. okt. (Izv.) »Achtuhr Blatte« poroča, da se vprašanje lastnine bivše hohenzolernske dinastije rešuje po pruski vladi o 17 paragrafi, izmed katerih je najvažnejši sedmi paragraf, ki določa, da stavi država bivšemu nemškemu vladarju ter njegovi soprogi na razpolago grad in park v Hamburgu. Na podlagi tega se sklepa, da pruska vlada računa na povratek članov bivše vladarske rodbine.

OBSOJENA ANARHISTA.

Pariz, 8. oktobra. (Izv.) Španska anarhista Durutti in Ascano, ki sta bila 23. junija radi nameravanega atentata na španskega kralja aretirana, sta priznala svojo namero in sta bila kaznovana. Durutti je bil obsojen na 3letno, Ascano pa na šestmesečno ječo.

Koledarje so pokradli

po javnih lokalih, namreč reklamne koledarje tvrdke DRAGO SCHWAB — LJUBLJANA, njegova slovesa pa ne more nihče odvzeti.

Poslanec Sernec za poplavljenice.

Poslanec Sernec je interveniral za pomoč od poplav prizadetim pri fin. min. dr. Periču in sicer v tem smislu, da dobe od povodnji prizadeti dolgoročno brezobrestno posojilo. Tozadevno se pripravlja načrt.

Dalje pri ministru za žume in rudnike dr. Nikiču glede brezplačne dobave lesa. Minister je obljubil pomoč. Prizadete občine naj vložijo tozadevno prošnje.

Pri ministru za javna dela, da se takoj izvede spopolnitev zveze Ziri—Vrhnika z graditvijo nove ceste Ziri—Smreče. Minister je obljubil pospešiti izvedbo te potrebne zveze.

Poplave in odtegljaji državnim uslužbencem.

Najbolj inteligenten in najbolj patriotičen del prebivalstva — uradništvo (po izjavi min. preds. Uzunoviča) te kvalifikacije ni bil vesel, ko jo je zabelil g. šef vlade z odtegljaji od draginskih doklad za »poplavljenice« v južnih delih države. — Mi državni uradniki v Sloveniji smo sumili že izpočetka, da nekaj ne bo prav v redu. Dvomili smo o pravi porabi odbitkov v razglašeni namen. Nekateri so trdili celo, da bodo odtegljaji komaj zadostili za komisijske stroške ministrov in raznih tajnikov, inženjerjev in drugih višjih korijev.

Kmalu na to smo čuli, da bo vlada jela izplačevati dolžne razlike državnim uslužbencem. Sedaj pa že čitamo, da je začela izplačevati te razlike uradnikom. Toda kje? V Sloveniji ne vemo o tem ničesar. Torej pač v starem delu države. Je že verjetno, — in pa da je to najbrže z odbitki dobljeni denar.

Tako pojde torej tudi slovenskim državnim uradnikom odtegnjeni denar v prvi vrsti v korist bratom na jugu. — Ker pa vlada na vprašanja, koliko časa bo izvrševala odtegovalje, ne odgovori ne bev ne mev, sumimo upravičeno, da ne bo jenjala poprej, dokler ne bo nabrala vsaj toliko denarja, da bodo odbitki presegali dvojno vsoto za izplačilo razlik potrebnega denarja. Potem morda izplača razlike še nam, ali pa — tudi ne. Z odbitki bo potem seveda — nadaljevala, odnosno bo doklade enostavno skrčila, ko bodo državni nameštenci izplačali sebi razlike namesto države.

Ali gre kaj odtegnjenega uradniškega denarja za »poplavljenice«? Pravim, da dvomimo. — Če pa gre, potem zahtevamo telegorično, da se porabi ves denar, ki se odtegne državnim uslužbencem v Sloveniji, izključno le v pomoč katastrofalno prizadetim, nesrečnim poplavljenicem v Sloveniji.

Državni uradnik.

Ljubljansko občinsko gospodarstvo.

Še ena misel, ki je tudi vredna, da se nujno upošteva.

Z veliko zadovoljnostjo smo brali v 230. številki »Slovenca« zahtevo ljubljanskega občana, da naj se razpolože na vpogled vsi še ne rešeni računi mestne občine ljubljanske vseh različnih zakladov, pa tudi podjetij, ki jih dopisnik ni omenil, a je obsebi umljivo. — Mi bi pa radi še nekaj več. Če pride kdo izmed nas navadnih zemljanov na rotovž, kjer v nekaterih sobah še vedno straši stari »napredni« duh, se bojimo, da ne bomo sprejeti preveč gostoljubno. — Bojimo se tudi, da nam bodo hoteli le na gotovo razdaljo pokazati bolj »težke« računske spise, če morda nekateri sploh pokazati ne bodo hoteli. Pa tudi sicer se dajo brati številke najmanj na dva načina — enako kakor časniški članki: po črki ali pa — med vrstami, pri računih torej: med številkami.

Da ne bomo govorili po ovinkih: Zahtevamo tudi uradno revizijo računov in vsega gospodarstva mestne občine ljubljanske.

Če je pošiljal gospod veliki župan svojega revizorja v neznatne kmetske občine, koliko bolj potrebna je uradna revizija tako velikega aparata, kot je mestne občine ljubljanske. Odreditve uradne revizije pa je tudi postavna dolžnost velikega župana kot izvrševalca dolžnosti in pravic bivšega deželnega odbora, in je utemeljena v § 80. občinskega reda za Ljubljano, posebno še zato, ker gre poglavitno za račune o raznih zgradbah, torej le za glavninsko lastnino (osnovno imovino) občine in njenih naprav. — Na nogo torej, gospod veliki župan, in na dan z dekretom o reviziji! Kot podlaga za uradno revizijo bo lahko služilo »Poročilo komisije deželnega odbora o splošni reviziji mestne občine ljubljanske«. — To revizijo je bil odredil deželni odbor z razpisom z dne 11. novembra 1913, torej je poteklo v večnost od tedaj že 13 let. — Baš prava številka nedvomno nad vse potrebna in nujna revizija, ampak ob navzočnosti in sodelovanjem izvedencev, ki ni treba, da bi bili uradniki.

Več meščanov.

Beleške

△ Povodom afere Slavske banke se je silno razkorajil »Nar. Dnevnik« in piše, da so to stvari, o katerih on ne sme molčati, pa če tudi sicer cela Slovenija molči; pri tem namiguje tudi na nas in na SLS. Svobodno je »Nar. Dnevniku«, da piše o tej aferi, kakor se mu zdi prav, a kar se tiče nas, ga opozarjamo, da je o slučaju Slavske banke odkrito povedal svoje mnenje že dr. Korošec na shodu v Brežicah. Ponavljamo tu njegove besede: Ako so posamezniki z osebno nepoštenostjo zakrivali to katastrofo, potem naj se kaznujejo; ako pa so slabe gospodarske razmere krive, potem se take neereče ne smejo izrabljati, ampak potem moramo gledati, da vsi pomagamo, vsi brez razlike. — Ali je »Narodni Dnevnik« drugega mnenja?

△ Pašić in Pribičević. Nedavno so krožile po časopisju neke Pašičeve izjave, med drugim tudi, da je izrazil svoje obžalovanje na prelomu s Pribičevićem in si želel zopet nazaj do pobratimstva. Hej, to je bila klobasa za »Jutro«! S slastjo jo je serviralo svojim vernikom in posvetilo cel uvodnik proslavi bivšega in mogoče zopetnega PP-režima. Zda pa je g. Pašić napram dopisniku belgajske »Politike« najodločnejše demantiral to, da bi bil kdaj kaj takega govoril o Pribičeviću in kako zopetni zvezi z njim. Tega »Jutro« svojim bravcem seveda ne bo poročalo.

△ Ljubljana hoče biti avtonomna, ne pa avtonomistična, piše »Jutro«. — Kako si mali Moric to predstavlja? To je ravno tako, kakor bi zapisal: Ljubljana hoče imeti občinski odbor z gerentstvom.

△ Politika in katoličani. Zagrebški škofijski list »Katolički List«, objavlja v svoji zadnji številki z dne 30. septembra obširen članek »Izvanstranačnost izpod peresa dr. Ivana Dujmušića. Dr. Dujmušić dokazuje nujno potrebo, da se katoličani tudi politično opredelijo in organizirajo po katoliških vidikih. So zgolj politična vprašanja, ki so z verskega stališča indiferentna in v katerih imajo katoličani popolno svobodo. Toda v vprašanjih, »ki se nanašajo na duhovne interese duš, bodisi zato, ker se nanašajo na vero in moralo, bodisi zato, ker bi se mogla dotikati svobode, neodvisnosti ali eksistence Cerkve v zemskem pogledu«, v teh vprašanjih se mora držati katoličan samo ene smernice: katoliške. — Potem izvaja dr. Dujmušić: »Odgovori na ta vprašanja morajo biti katoličanu vrhovni, najvišje pravilo v ocenjevanju političnih strank v domovini, odnosno v opredeljevanju, kam naj se nasloni, komu da svoje zaupanje. Kakšno stališče zavzema ta in ta stranka nasproti Božjemu kraljestvu na zemlji? To je prvo in glavno vprašanje, vse ostalo je postranskega pomena in ne sme vplivati na opredelitev tako, da bi potisnilo v ozadje prvo in glavno. Bodisi po svojem pisanem programu, bodisi po izjavah svojih zastopnikov v parlamentu ali na javnih shodih, bodisi po svojem glasilu — ne bo mogla nobena stranka dolgo skrivati niti ne bo mogla pozornemu očesu uiti duša in misel stranke v tem pogledu, kako je namreč razpoložena nasproti Kristusovemu kraljestvu na zemlji. Aut Christus aut Belli! Qui non est mecum, contra me est; et qui non colligit mecum, spargit. Ne samo stranke, ki odkrito napadajo Cerkev, ji prikrašujejo svobodo, nego tudi stranke, ki to dopuščajo, ki bi mogle braniti Cerkev, a tega nečeno, so liberalne, proticerkvene, protikatoliške. Kdor ni s Cerkvijo v cerkvenopolitičnih vprašanjih, je proti Cerkvji. Katoličan ne samo ne sme biti član takih strank, marveč mora biti proti njim. To je težka dolžnost, drugače je sokrivec vsemu zlu, ki je stranka prizadeva Cerkvji. Pripadati takim strankam, priporočati njihove voditelje, glasovati zanje in jih tako poslati v parlament, da snujejo in kujejo Cerkvji okove, to je izdajstvo in revolucija v kraljestvu Kristusovem.« — Neto razpravlja dr. Dujmušić posebno o dolžnosti duhovščine, da nevstransko nastopa v tem zmislu in se udeležuje političnega boja. Kot svarilen zgled proti politični neopredeljenosti katoličanov navaja Francijo in Mehiko. Končno pravi dr. Dujmušić: »Prihajamo do zaključka, da je izvenstrankarstvo v takih okoliščinah usodno in ubijajoče. Izvenstrankarstva katoličanov se morejo veseliti samo sovražniki Cerkve in kjer bi uspelo, da bi se katoličani z izvenstrankarstvom razcepili in zmedli, bi se sovražnikom Cerkve izplačalo, da temu in takemu izvenstrankarstvu postavijo spomenik. Kajti če nimajo v parlamentu proti sebi katoliških poslancev, morejo pod plaščem zakona delati, kar hočejo in z zasmehljivim posmehom pojdejo preko vseh manifestacij in memorandumov, pa naj prihajajo tudi od škofov, kakor vidimo v Mehiki. — Kot geslo velja beseda Večne Resnice: In fructibus eorum cognoscetis eos.«

Kupujte srečke
za društveni dom
v Trbovljah!

Kaj se godi doma

Dečji dom v Mariboru.

Maribor, dne 8. oktobra 1926.

Poleg drugih mestnih zavodov za preskrbo osirotelih otrok ima Maribor tudi »Državni dečji dom«.

Dečji dom pred prevratom.

Mariborski dečji dom se je razvil iz staro-avstrijskega »Kaiser Franz Josef Knabenhorta«, ki se je začel leta 1887. In je bil že pod Avstrijo eden najstarejših in prvih zavodov za preskrbo revnejše dece. Predvojni Dečji dom je bil oskrbovan od mestne občine in nastanjen v mestni hiši, kjer je še danes. Ta dom je bil tedaj le zavetišče za revne delavske otroke iz Koroškega predmestja, kjer je bivalo tedaj največ slovenskih delavskih naseljenecov. Obe in mati sta morala na delo, otroci so šli v šolo in po pouku pa v dom, kjer so se učili, delali naloge ter se igrali. Dobivali so tudi hrano ter obleko in obutev za praznike in druge slovesne prilike. Mariborska občina je navadno preskrbovala v tem zavodu 40–50 otrok in skrbno gledala, da so se deca slovenskih delavskih staršev tekom par let do dobrega ponemčila.

Po prevratu.

Z občno vred je prešel tudi Dečji dom po prevratu v slovenske roke in ga je oskrboval prvotno poseben kuratorji, ki pa je bil brez sredstev za vzdrževanje. Ze leta 1919. je začela zavod zalegati z denarjem država in leta 1922. je prešel popolnoma v državno oskrbo in sedaj plačuje ministrstvo za socialno skrb za vzdrževanje 40–50 sirot do 240.000 Din na leto. Iz zavetišča se je preseloval zavod v res pravi Dečji dom, v katerega se sprejemajo fanti in deklince brez staršev, nezakoniti otroci brez preskrbe, deca staršev, ki so v zaporih in sicer v starosti od 6 let do največ 18 let. Sirote v Dečjem domu hodijo v razne mestne šole, doma v zavodu pa imajo celo prebrano, obleko, zabavo ter celo odmerjen čas, dokler šoli ne odrastejo in se jim ne preskrbi pri kakem mojstru mestu. V zavodu je tudi sedaj 40 do 50 otrok v popolni oskrbi in jih je bilo vseh od leta 1922. do danes 278.

Mariborski Dečji dom je edina prava sirotišnica za celo mariborsko oblast, ki bo ostala oskrbovana od ministrstva tako dolgo, dokler ne bodo začele delovati oblasti. Sirotišnice kakor je Dečji dom, pozna le še Ljubljana v Jugoslaviji in radi tega že ministrstvo za socialno skrb komaj čaka, da bi razbremenilo ta zavod s svojih na tamo oblasti.

Osobe, ki vodi in nadzoruje dom, je maloštevilno, in obstoji iz: ravnatelja, učiteljice, gospodinjice, odnosno, enega dijaka prefekta in služinčadi. V moralnem ter fizičnem oziru je ta zavod kljub nezadostnim in starinskim prostorom od početka do danes za Slov. Štajer glede preskrbe osirotelih dece neprecenljivega pomena in so njegovi dosežki uspehi našli priznanje na najvišjih mestih. Dal Bog, da bi nam ostal ta prepotrebni zavod ohranjen nam Stajercem in se tudi moderniziral glede prostorov.

Kaj je po vodi prišlo.

Policijska direkcija v Ljubljani nam je poslala seznam stvari, najdenih v njenem uradnem okolju iz za zadnje katastrofalne poplave. Seznam obsega sledeče predmete: 1 sod, vsebina 250 litrov; 1 sod, vsebina 150 litrov; 8 kom. a 4 m dolg. smrek. desk; 2 kom. a 4 m dolg. lestev; 2 korita za krmiljenje živine; 5 m³ bukovih drv; 1 zaboj za pivo, pivovarne »Union«; 1 škaf; 1 čeber za perilo; 1 vrata iz žice; 1 vrata od drvarnice, 1 vrata od ograje; 8 hrastovi stebri; 1 lajta za prevažanje gnojnice; 22 raznih hlovov; 263 raznih hlovov in tramov; 1 do 4 m dolgo ograjo; 1 leseno stolico; 2 deski od voza; 1 trugo za mavžanje prašičev; 200 fišolovih prekel; 1 trugo za konje krmiti; 1 samokolnico; 1 lopato; 1 gnojne vile; 1 mizni pokrov; 1 perilnik; 1 lesena vrata; 1 vinski sod, vsebina 800 litrov; 1 stara kad; 3 m³ raznovrstnih desk; 1 hrastov škaf; 1 tesarska sekira; 12 hrastovih plohov; 1 novo ročno žago; 1 velik nahrbtni koš;

8 zavoj papirja; 30 hrastovih tramov in hlovov; 1 kad; 1 sod za žganje kuhati; 80 raznih tramov; 50 raznih stebričkov; več jevševih in brezovih debel; 1 sod, vsebina 614 litrov; več različnih desk, deske, hlovov, plohov in tramov različne dolžine, nekaj mostov in delov raznih mostov. Kje se vsi ti predmeti nahajajo, se izve pri policijski direkciji v Ljubljani, ki bo tudi skrbela za komisijsko zbiranje najdenih predmetov lastnikom.

Ljubljanska glavna pošta.

Dela renoviranja ljubljanske pošte gredo h koncu. Fasada v Prešernovi ulici bo skoraj gotova. Kleparji urno nameščajo novo žlebovje in staro popravljajo. Zadnji nalivi so radi slabega žlebovja precej škodovali obnovljeni fasadi v Šelenburgovi ulici, kjer je voda kar lila po zidu in nastavkih in končno na hodnik. Tem nedostatom bo zdaj konec. Stavba glavne pošte stoji pred nami zopet v dovršeni prvotni obliki. Novembra meseca mine 30 let, odkar se je zgradila ta čedna palača ljubljanske glavne pošte. Ob tej priliki je sestavil tajnik poštne in brzojavne ravnateljstva g. Fran Šemrov strokovno razpravo »Ljubljanska pošta«, zgodovinski opis v spomin 30 letnice lastne hiše. Opis prične izhajati kot strokovni podlistek 15. t. m. v »Poštnem glasniku«. Zanimivo je, da je ta razprava prvo in edino strokovno delo te vrste v slovenskimi. Vred tega bo »Zveza pošt-nih organizacij« založila ta spis tudi kot posebno brošuro proti malenkostni odškodnini.

Usodepolna šala s smrtnim izidom.

Ko je 8. t. m. v mraku posestnik Anton Turnšek iz Zavrtnika v litjskem okraju šel iz Pogačnikove gostilne proti domu, je srečal pred gostilno Perkhaus svojega prijatelja Karla Klopčiča, rudarja v Šitanjevskem rudniku, ter ga je v šali s palico malo udaril čez hrbet. Klopčič se je hotel najbrže ubraniti pred udarci ter je pri tem prav neznatno ranil s koso Turnška. Ta na majhno prasko na levi roki ni obračal nobene pažnje, doma je ženi rekel, da ga je konj brcnil. Šele peti dan je začutil večje bolečine po vsem životu, potem je dobil krče in se sploh ni mogel več gibati. Okr. zdravnik dr. Wisinger je konstatiral tetanus, kateri boleznijo je po strasnih mukah dne 27. t. m. podlegel. Dan pred njegovo smrtjo je bil še od okrajnega sodnika Trojeta zaslišan ter je izjavil, da je bilo s Klopčičem vse skupaj le šala. 29. t. m. se je izvršila sodna obdukcija na žmarnskem pokopališču. Obdukcijo sta izvršila zdravnik dr. K. Wisinger ter dr. Zajc iz Ljubljane, kjer se je ugotovilo, da je umrl na otrpjenju srca. — Neznatno rano je Turnšek najbrže okužil s konjskim gnojem, v katerem se zelo pogosto nahajajo bacili tetanusa. Zato opozarjamo, da je treba biti pri vsaki, še tako neznatni rani previden. Na tako tragičen način preminul Turnšek, ki je bil priden posestnik, zapuščal mlado vdovo s tremi nepreskrbljenimi otroci.

Centenemu občinstvu vljudno naznaniava, da bova v nedeljo, dne 10. oktobra otvorila v lastni hiši

Novo gostilno v Domžalah.

Skrbela bova za izborni jed in pijačo ter točno postrežbo. Vsako soboto in nedeljo se bodo dobile domače krvavice. — Na razpolago so tudi sobe za tujece. Za obilen obisk se priporočata

Vincenc in Frančiška Habjan

bivša gostilničarja na Restavraciji pri kolodvoru v Domžalah.

tem oziru navadno nasprotujejo. Verska prava kot taka, to je materialno in formalno samostojna si radi dogmatičnih temeljev morajo in si bodo nasprotovala, sicer bi bil dejanski obstoj različnih konfesij nesmiseln, toda nobene-ga nasprotstva ni med konfesijami in državo glede veljavnosti ali neveljavnosti zakona, ako slednja prizna za pripadnike konfesij veljav-nost zakona po njih verskem pravu. In če pri-de glede tega v posameznih slučajih do kake-ga nasprotstva med državo in več konfesijami obenem (sicer nasprotstvo ni mogoče), radi tega še ni treba civilnega zakona, ako se to nasprotstvo po načelu svobode vesti da rešiti tudi drugače nego s civilnim zakonom. Treba dosledno ločiti državni forum od verskega, materialno in formalno versko pravo od državnega, četudi je morebiti poslednje ustro-jeno po verskih načelih. Do kaosa na zakon-skoprawnem polju, kakor ga imamo danes v naši kraljevini, je prišlo radi tega, ker je država — v raznih pokrajinah različno — ustva-rila za svoj forum materialno in formalno posebno zakonsko pravo.

Poglejmo samo, kako bi stvar izgledala, ako se država postavi na stališče verskega zakon-skega prava, namreč materialno verskega, formalno je prav lahko tudi državno. Mož-pripadnika iste konfesije, b) nupturijenta sta pripadnika iste konfesije, b) nupturijenta sta pripadnika dveh različnih konfesij. Dalje v prvem slučaju: oba prestopita po sklenjenem

Dnevne novice

★ Pogreb pokojnega pred. g. župnika v Sv. Marjeti pri Rimskih toplicah, Franca Tro-pa, se vrši tako, kakor je bilo naznanjeno v posmrtnici, to je v nedeljo 10. oktobra ob 10. uri dopoldne, kar javljamo, da ne bi bilo nespornostimljenja.

★ Sv. Frančišek in Slovenci. Kdo je med Slovenci sv. Frančiška prvi opeval? To je bil kapucin o. Ivan Svetokriški, slovenski pi-satelj, ki je pred več nego dvesto leti zložil in predaval svoj slavošpev asiškemu svetniku na čast ter ga dal natisniti v III. zv. svojih pridrig. O. Ivan imenuje sv. Frančiška svojega očeta in pravi, da je v Benetkah v Markovem domu občudoval njegovo sliko, katero je bil izgotovil bogaboječji opat Joahim sto let pred rojstvom svetnikovim (III. zv., str. 509). V slavošpevu dokazuje o. Ivan, da je bil svetl Frančišek med vsemi svetniki Kristusu naj-bolj podoben in deležen vseh osmerih bla-grov Gospodovih, tako da, če bi bilo dano osmerim korom svetnikov na izber, naj si izvolijo svojega kneza in generala, bi si vsi z vzklikom izbrali sv. Frančiška. Tudi sicer je v govoru marsikaj zanimivega in celo pi-kantnega zlasti za ljubljansko »Jutro«. Ako bi kak večak predelal v sedanjo slovensčino pridigo o. Ivana, bi bilo ne le sv. Frančišku, ampak tudi njegovemu slavilcu v čast. — I. B.

★ Smrtna kosa. V Trsteniku je 5. okt. umrl g. Luka Knific, učitelj v pokouju. Pokoj-nik je bil tiha, blaga duša krščanskega miš-ljenja. Služboval je v Sorici, Besnici in na-zadnje 17 let v Trsteniku. Od l. 1910. je živel tu v pokouju. Vsem znancem bo ostal v bla-gem spominu.

★ Jugoslavenska banka d. d. v Zagrebu, podružnica v Ljubljani, ljubljanski dvor, nas naproša, da ugotovimo, da Jugoslavenska banka d. d. v Zagrebu, preje Hrvatska ze-maljska banka, ni identična s Slavensko banko d. d. v Zagrebu ter da nima z isto ni-kake poslovne zveze.

★ V pomoč poplavlencem v Sloveniji nam je poslal naš naročnik g. Ivan Glastovec iz Donawitza pri Leobnu 22 šilingov. On sam je daroval 10 š., gg. Adal. Marenk in Kat. Waidhofer po 5 š. in g. Ant. Rozman 2 šilinga. — Dalje nam je izročila v iste namene ne-imenovana gospa iz Ljubljane 50 Din in ne-imenovan gospod 100 Din. — Bog plačaj in obudi naslednikov!

★ Pomoč poplavlencem v Škofji Loki in v Poljanski dolini. Kakor nam poročajo, je kot prvo nujno pomoč po povodnji težko prizade-tim daroval oblastni odbor Rdečega križa 10.000 Din, katero vsoto sta 5. t. m. razdelila gg. okrajni glavar v Kranju in predsednik krajevnega odbora Rdečega križa v Škofji Loki Avgust Blaznik v navzočnosti županov 34 najpotrebnejšim strankam in sicer v obči-nah Škofja Loka, Sora, Zminec, Poljane, Go-renja vas in Oselica. Oblastni odbor Rdečega križa v Ljubljani in krajevni odbor v Kranju sta dalje nabrala dva zaboja obleke in perila, kar se bo prihodnji teden razdelilo med pri-zadete. Delo, ki ga vrši Rdeči križ v prid po-nesrečenim, je vredno vsega priznanja in je želeči, da ga pri nabiranju darov vsak po svoji zmoglosti kar najizdatneje podpira.

★ Umrla je v Kranju gospa Marija Be-denck, posestnica in gostilničarka. Naj v miru počiva!

★ Izjava. V šte. 145. našega lista od 1. julija 1926 smo objavili pod naslovom »Krvav spopad med policijo in Orjuno« med drugim tudi, da je napadalni četi načeloval Reja iz Maribora in da je bil on sivočasi radi raz-bitja Cirilove tiskarne v Mariboru obsojen na 6 mesecev ječe. Ker smo se prepričali te-kom tiskovne pravde, ki jo je g. Reja naperil zoper nas, da smo bili napačno informirani, izjavljamo, da je dotična notica brez vsake podlage in jo lojalno preključujemo in obžalu-

jemo. S tem damo g. Slavku Reja popolno zadoščenje. — Uredništvo.

★ Dva tečaja »Brezalkoholne Produkcije« se vršita v nedeljo, dne 10. t. m., t. j. jutri in sicer v Celju (pri »Skalni kleti« v pro-storih g. M. Perca) in Kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu. Oba tečaja sta celodnevna in pričetna ob 9 dopoldne. — Interesenti iz okolice, porabite ugodno priliko ter se ude-ležite teh tečajev. Ne bo Vam žal!

★ Poroka. Na Ježici sta se poročila go-spod Franc Dobnikar, mesar, in gdč. Metka Sitar iz Savelj, oba člana naših organizacij. Bilo srečno!

★ Običajni Lukežev sejem v Krškem se vrši v ponedeljek, dne 25. t. m.

★ Iz šolske službe. Na dekliški šoli »Vesna« v Mariboru je imenovana za stalno učiteljico Eleonora Mladič, dosedanja za-časna učiteljica na istem zavodu.

★ Iz živnozdravniške službe. Za veteri-narja pri ptujskem okrajnem glavarstvu s se-dežem v Ormožu je imenovan Josip Šker-bec, bivši veterinar pri okraj. glavarstvu v Sjenici.

★ Dvajsetletnica slovenske Čitalnice v Clevelandu. Slovenska narodna čitalnica v Clevelandu je 19. septembra t. l. slavila 20-letnico svojega obstoja. Ob tej priliki je pri-redila v Slovenskem narodnem domu lep ve-čer z zabavnim in kulturnim programom.

★ Smrtna kosa med ameriški rojaki. V Clevelandu je umrl rojak Louis Rekar, znan po svoji farmi, na kateri se je vršila ve-čina slovenskih vesel in zabavnih priredi-tev. Doma je bil iz Žužemberka na Dolenj-skem.

★ Futuristična revija. V Berlinu bo za-čela izhajati v več jezikih svetovna revija, ki bo prinašala futuristično, kubistično in eks-presionistično literaturo in umetnost. Ime-novala se bo »Ars«. Nemški del bo urejeval pisatelj Mauer, francoski slikar Gleizes, ru-ski slikar Kandiusky in italijanski slikar Ma-rinetti.

★ Fordova tovarna v Splitu. Iz Splita poročajo, da hoče znani ameriški industrija-lec Ford namesto v Carigradu zgraditi svojo tovarno za montiranje avtomobilov v Splitu. Tovarba bo delala za celo južnovzhodno Ev-ro-po.

★ Ureditev nedeljskega počitka v Sara-jevu. Ministrstvo za socialno politiko je na pritožbo sarajevskih zasebnih in trgovskih nameščencev odredilo, da morajo ob nede-ljah počivati vsi obrati, neglede na veroizpo-ved lastnika.

Ljubljana

⊕ Krščansko žensko društvo vljudno va-bi vse svoje članice, da se udeležijo sprejema parlamentarcev bratskega češkoslovaškega na-roda v ponedeljek ob 9. uri na glavnem kolo-dvoru. Prosim, da pridejo članice kolikor mo-goče v narodnih nošah. Za odbor: Cilka Krek.

⊕ Čehoslováci přijďte určitě v ponedělí k uvítání. Schůzka o 9 hod. dopoledne u hlav-nádraží v tmavém obleku spáskou červeno-bílou. V sobotu večer 9. t. m. poháda v restau-raci Zvezda — dostavte se všichni!

⊕ Rokodelski dom. V ponedeljek 11. t. m. bo v Rokodelskem domu predavanje, po-svečeno spominu dr. J. Ev. Kreka. K preda-vanju, ki se prične ob 8. uri zvečer, vabimo člane in prijatelje rokodelskega društva. — Pevske vaje pod vodstvom g. prof. Marka Ba-juka so ob torek in četrtek ob 8. uri zvečer.

⊕ Koncert pianista g. Ivana Noča se vrši v petek, dne 15. t. m. ob 8. uri v Filharmoni-čni dvorani. Na programu so sledeči skla-datelji: Mozart, Hummel, Gluck - Brahms, Beethoven, Chopin, Debussy, Ravel, Liszt. Vstopnice v Matični knjigarni.

Dr. Vinko Močnik:

Izenačenje zakonskih prav v kraljevini.

(Dalje.)

2. Kar se tiče pravne zmešnjave na zakon-skoprawnem polju v naši kraljevini in iz nje izvirajoče pravne nesigurnosti in vsled tega nevzdržnosti sedanjega stanja, ima g. dr. Kušej popolnoma prav. Na kratko se osvet-ljuje ta nevdržnost v referatu, obširneje v razpravi; podpišem in pritrdim. Pritrdim še tudi stavku, da država s celo vrsto priznanih ravnopravnih konfesij z verskim zakonskim pravom ne more izhajati (>Slovenec št. 207), dasi se ne morem strinjati s sledečim uteme-ljevanjem tega stavka; pritrdim samo v tem smislu, da je civilno zakonsko pravo potrebno le za brezkonfesionalce, k večjemu še za pri-padnike nepriznanih konfesij, kjer se pa že krši načelo svobode vesti, nikakor pa ne za vse državljane brez razlike veroizpovedi. Ne-zamisljiv mi je zaključek, da mora država sama določiti pogoje, pod katerimi smatra sklenjene zakonske zveze za veljavne, ako dovoli konubij med pripadniki različnih kon-fesij. Jaz sploh ne uvidim, kaj bi imela drža-va po načelu svobode vesti tu posebej dovo-ljevati, še manj uvidim upravičenost dostav-ljene utemeljitve, češ, ker si verska prava v

zakonu v drugo, a isto konfesijo ali vsak pre-stopi v svojo ob istem ali različnem času ali prestopi le eden. V drugem slučaju moreta istotako po sklenjenem zakonu menjati vero-izpovedi obe stranki ali le ena; če menjate obe, morete prestopiti ali obe v isto tretjo ali pa vsaka zopet v svojo konfesijo; če samo ena, more ta stranka prestopiti ali v konfesijo, različno od one zakonskega druga ali v isto zakonskega druga.

Ako sta oba nupturijenta pripadnika iste konfesije in tudi ostaneta v isti konfesiji ali pa prestopita v drugo, toda oba v eno in isto kon-fesijo, ki priznava njun zakon, za državo ni prav nobene težave, ako se postavi na stališ-če verskega. prava ter smatra zakon tako dolgo za veljaven, dokler ga ima za takega, pozitivno ali negativno, tudi pristojna konfe-sija. Ako ga pa nova konfesija ne priznava, oziroma dovoli le enemu, da se vnovič poro-či, tedaj mu tudi država odreče civilnepravne posledice in ga smatra za razvezanega. G. dr. Kušej pravi sicer, da je to juridično nepravil-no in da bi se morala veljavnost ali neveljav-nost zakona presojevati po pravu, po katerem je bil zakon sklenjen. Ali ta trditve bi za za-kone med kristjani bila le tedaj pravilna, ako bi zakon (in fieri) ne bil nič drugega kot na-vadna pogodba in ako bi se pravne posledice veljavno podeljenega krsta dale kdaj izbrisati. Zakon je po nauku katoliške (in pravoslavne) cerkve zakrament, ki se po nauku katoliške

cerkve ne da ločiti realno od pogodbe; na tem nauku nujno bazira cerkveno pravo.

Ako prestopi samo eden v drugo konfesijo ali pa prestopita oba, toda vsak v svojo, tedaj so dane tri možnosti: vse tri konfesije priznavajo ali pa vse konfesije osporavajo sklenjeni zakon in stališče države v teh dveh slučajih je jasno. Možno pa je tudi, da ena konfesija zakon priznava, druga ga pa osporava; v tem slučaju kajpak država ne more biti na obe strani pravična, a radi tega še nikakor ni treba civilnega zakona, ki tudi ne more biti na obe strani pravičen; ta gordijski vozle se da rešiti brez civilnega zakona po načelu pri-oritete, to je, da se veljavnost zakona presoja po pravu, po katerem je bil sklenjen. Ugovor, da se v tem slu-čaju krši ravnopravnost priznanih konfesij, je le navidezen.

Nupturijenta sta različnih konfesij; v tem slučaju obstoje samo tri možnosti: ali se skle-ne zakon po verskem pravu ženina ali se skle-ne po verskem pravu neveste — državi ni treba predpisovati nikakih pogojev za veljav-nost, to je stvar konfesije — ali pa se sklene po verskem pravu enega in potem še drugega nupturijenta. V vseh teh treh slučajih ni ni-kakih težav za državni forum; a če bi prišlo do tega, da bi zakon v tretjem slučaju ena konfesija pozneje proglasila za neveljaven, se more država ravnati po načelu: qui prior tempore, potior iure. Po tem načelu

⊕ **Koncert znamenitega violinskega virtuosa Zlatka Balokoviča** bo v Ljubljani koncem meseca oktobra med 25. in 30. oktobrom. Že danes sprejema Matična knjižarna prijave za sedeže.

⊕ **Novo razglednice Ljubljane.** Izšla je, kakor smo že poročali, lična serija razglednic Ljubljane. Razglednice je v krasnem barvotisku izdelala Jugoslovanska tiskarna po fotografskih posnetkih g. Jožeta Kramariča, ki je bil nedavno odlikovan na razstvi fotografskih izdelkov v Splitu. Serija obsega osem razglednic in sicer: Motiv z grada. — Trg Tabor. — Turjaški trg in grad. — Severovzhodni del mesta. — Vzhodni del mesta. — Stolnica. — Cerkev sv. Jožefa in razgled z grada. Razglednice se po svoji lični izdelavi in zelo okusni izbiri motivov lahko kosajo z vsakim tovrstnim izdelkom. Dobe se po vseh papirnih trgovinah in trafikah; naročajo se pa lahko pri založniku g. Jožetu Kramariču, Florijanska ulica 22. Serija osmih razglednic stane samo 6 dinarjev.

⊕ **Mestni delavci ljubljanski** so nabrali 689 Din za svojega tovariša, ki mu je zadnja povodenj pobrala hišo in uničila borno posestvo. Ostalima dvema tovarišema, ki sta manj prizadeta, bodo pa v prihodnjih dneh skušali olajšati nesrečo.

⊕ **Umrli je v četrtek zvečer g. Martin Tabor**, monter mestne elektrarne in posestnik. Pogreb bo v nedeljo ob 2 popoldne. Blagmu spomin!

⊕ **Krekova mladina Ljubljana.** Tovariši! Jutri, v nedeljo ob 8. uri se zberemo na Starem trgu, nakar odkorakamo k sv. Križu. Naj bo naša podružnica najčistnejše zastopana! Kdor ima kroj, naj pride v kroju. — Predsednik.

⊕ **Krekova mladina, podružnica Ljubljana** — poziva vse one člane, ki so se vpisali v dramatično šolo, da pridejo v ponedeljek ob pol 8. uri zvečer v Mestni dom. — Predsednik.

⊕ **Pozor pred granatami!** Mestni magistrat ljubljanski opozarja vse prebivalstvo v okolici vojaškega strelišča ob Dolenjski cesti, da pusti v miru event. najdene 37 mm granate, katere so bile izstreljene ob priliki vojaške strelske vaje mitralješke čete 40. pešpolka dne 25. septembra 1926, a niso eksplodirale. Kdor zapazi kje tako granato, naj to takoj javi bližnjemu stražniku, oziroma poveljstvu 40. pešpolka.

⊕ **Umrli so v Ljubljani:** Matija Rogelj, strojarski pomočnik, 50 let. — Franc Lokar, drž. uradnik v p., 64 let. — Marko Šterbenec, trg. potnik, 52 let. — Ivana Bayr, vdova posojiln. ravnatelj, 54 let. — Anton Okroglič, železničar, 41 let. — Marjeta Zupančič, mestna uboga, 76 let. — Josip Hvala, podpreglednik finančne kontrole v p., 59 let. — Ivan Zernovnik, hlapec, 23 let. — Karel Pucl, rudar, 43 let. — Jakob Lotrič, mestni ubožec, 84 let. — Antonija Dobovšek, žena žel. kurjača, 41 let. — Marija Sodje, posestnikova žena, 35 let. — Marija Zafran, kuharica, 71 let. — Anton Vakaj, viničar, 49 let. — Alojzija Kavčič, šivilja, 40 let. — Alojzij Baloh, vojni invalid, 31 let. — Ivan Maier, obč. ubožec, 66 let. — Dinka Rafolt, hči delavca, 4 leta.

⊕ **Za pokojnega gosp. Ivan Kraljiča** se bo brala maša-zadušnica v frančiškanski cerkvi danes ob 8. uri zjutraj.

⊕ **Gremij trgovcev v Ljubljani** objavlja glede prihoda Češkoslovaških parlamentarcev sledeče: Z ozirom na prošnjo gosp. velikega župana in Jugoslovansko-Češkoslovaške Lige poziva eksekutiva Gremija trgovcev gg. člane, da se udeležijo sprejema Češkoslovaških parlamentarcev v ponedeljek dopoldne in da dajo onim svojim nameščencem, ki sodelujejo pri raznih društvi ter se udeležijo sprejema

ta dan dopoldne od 8. do 12. ure prosto. Trgovine ostanejo odprte. — Načelnstvo.

⊕ **Društvo stanovanjskih najemnikov in Združena strokovna zveza** priredita v nedeljo, dne 10. oktobra ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani velik javen protestni shod za popolno zaščito stanovanjskih najemnikov, za zidanje novih stanovanj po državi in občini in proti nameri, da se ukine stanovanjski zakon že po novem letu. Upati je, da bodo vsi najemniki in podnajemniki dvignili svoj glas proti tej nameri.

⊕ **Ribja sezona prične danes** v dobroznani restavraciji in vinski kleti »Ljubljanski dvor«, kamor so pozivali dobrih, pristnih vin in cenj. občinstvo vjudno vabljeni. Priznano dobra gorka in mrzla jedila ter specialiteta: morske ribe vseh vrst po znižanih cenah.

⊕ **Pomoči prosi Franc Zorec**, deložiranec pri sv. Petru. On in njegova žena sta bolna in brez vseh sredstev.

⊕ **Mestna zastavljavnica ljubljanska** naznanja, da se vrši tomesčna dražba v februarju 1926 zastavljenih premetov v četrtek 14. t. m. ob 3. uri popoldne v uradnih prostorih v Prečni ulici.

Maribor

⊕ **6 letnica koroškega plebiscita.** Danes, v soboto 9. oktobra Einšpilerjev večer v dvorani »Union« ob 20. uri v korist Jugoslovanske Matice.

⊕ **Javna seja društva stanovanjskih najemnikov v Mariboru** se vrši danes 9. t. m. ob 10. uri v mali kazinski dvorani Ljudska univerza. Dostop imajo vsi člani.

⊕ **Občni zbor mariborskega orlovskega okrožja** bo jutri ob 10. uri dopoldne. Vsak odsek naj dopošlje vsaj dva člana na občni zbor. Bog živi!

⊕ **Osebnost. Dr. Močnik** odide v ponedeljek v Rim, kjer bo nadaljeval cerkveni juridični študij.

⊕ **Spomenik pokojnega dr. Medveda** bo prve dni prihodnjega tedna popolnoma gotov in pripravljen za prevoz na pokopališče. Odbor za postavitev bo te dni razglasil po časopisu dan odkritve, da bo občinstvo pravčasno opozorjeno na ta svečanost.

⊕ **Novi podjetji v Mariboru.** V hiši v Cankarjevi ulici št. 1 v obsežnih priličnih prostorih, kjer je bil do pred kratkim sedel gosp. Ivan Kravos, sta novi podjetji in sicer: Glavno zastopstvo premogovnika Peklenica v Medjmurju in d. d. »Salus«, skladišče za Maribor s centralo v Ljubljani. Ta tvrdka bo imela na prodaj na debelo: razne kemične, drogerijske ter higijenske izdelke ter predmete.

⊕ **Manjši škropilniki bodo na prodaj.** Z naročitvijo avtoškropilnika, ki opravlja za celo mesto izborni škropilno in druge službe, so postali za Maribor brezpredmetni stari manjši škropilniki, ki so pa vsi v dobrem stanju ter bi bili prav prikladni za manjša mesta.

⊕ **Cercle français.** Pouk v vseh francoskih kurzih se je začel 5. oz. 6. oktobra. Kurzi za odrasle se vrše ob torkih in petkih od 6. do 7. zvečer v drugem nadstropju moškega učiteljskega kurza za otroke pa ob torkih in petkih od 3 do 4 popoldne popoldne v društveni čitalnici na drž. gimnaziji. Prijave za vse te kurze se sprejemajo še do konca oktobra v kurzih samih.

⊕ **Preselitive trgovskih lokalov.** Trgovec Poš se preseli iz Gosposke ulice v lastno hišo v Slovenski ulici, v prostore kjer se je nahajal fotograf Waoner. G. Wagner je preselil svoj atelje v prvo nadstropje iste hiše. V trgovski lokal, kjer se je dosedaj nahajal g. Poš, bo hišni lastnik g. Weiler razširil svojo specerijsko trgovino.

Celje

⊕ **Inkvizicija v Celju** in veselje Jutrovec nad občutljivimi »klerikalci«. V kako zvezo spravlja pisec notice v »Jutru« z dne 5. t. m. našo občutljivost in kaj s tem misli, tega res ne razumemo. Opomnimo le to, da so se mero-dajne osebe, ki niso prav nikakoli klerikalci, izrazile o tem filmu v takem smislu, kot smo mi to na kratko v naši notici omenili. Tak kulturni film je strašno daleč od vsake kulture! In prav blizu demokratiški kulturi! Saj se razumemo!

⊕ **Jugoslovanska matica** priredi nocoj v soboto v spomin plebiscita na Koroškem svojo prireditev s petjem, deklamacijo ter orkestralnim proizvajanjem. Ker se bomo ta dan spominjali svojih neodrešenih bratov na Koroškem, pričakujemo, da bo občinstvo napolnilo prostore Narodnega doma.

⊕ **Cercle français** v Celju ima v četrtek dne 14. t. m. v Narodnem domu svoj občni zbor.

⊕ **Invalidska prireditev.** Krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov Celje priredi v nedeljo dne 10. t. m. ob 4 popoldne v dvorani Narodnega doma dramatično predstavo z igro »Tužna ljubav«. Nastopil bo društveni dramatični odsek iz Ljubljane. Ker je dobiček prireditve namenjen v podporo najbednejših, toplo priporočamo, da se občinstvo v polnem številu udeleži te prireditve.

⊕ **Sprememba posesti.** Pred kratkim je kupil g. Hano Ogorevc, ravnatelj tukajšnje podružnice Slavske banke vilo Jarmer v Gaberju. Sedaj je pa isto prodal g. Westnu.

⊕ **Nova draginja.** Porast cen na mestnem trgu se nam zopet obeta. Mesarji pravijo, da ne morejo shajati, posebno s cenami pri telečem mesu ne, in zahtevajo povišanje za dva dinarja pri kilogramu. Tudi pri volovskem mesu žele mesarji povišati cene. Mislimo, da je eno kakor drugo popolnoma neosnovano, ker so cene živini ostale do sedaj še vedno na isti stopnji, kakor so bile v spomlad.

⊕ **Živinski trg** v ponedeljek je bil prav prazen. Prignane ni bilo nikake goveje živine. Temu je bil vzrok semenj, ki se je isti dan vršil v Zalcu.

⊕ **Kmetijska nadaljevalna šola** se snuje v Celju. Zadnje nedelje se je posvetoval o otvortitvi te šole pripravljalni odbor, ki je sestavil izredno prošnjo na velikega župana v Mariboru.

Ptuj

⊕ **Podružnica »Jadranske straže«** v Ptuj priredi na predvečer obletnice koroškega plebiscita, t. j. v soboto, dne 9. t. m., ob 8 zvečer v zgornji dvorani Narodnega doma svoj družabni večer. Na dnevnem redu je me drugim predavanje o Jadranu, predava g. Drago Cibič iz Maribora, in pevske točke mariborskega kvarteta. Istočasno se vrši v imenu Jugoslovanske matice predavanje g. prof. Kotnika o zgodovini Narodne čitalnice v Celovcu. — Vstop prost. Prosiyo se prostovoljni prispevki. Prireditve se vrši pri pogrnjenih mizah.

Trbovlje

⊕ **Deveturno delo.** Na dnevnem kopu Dobra se je danes, 8. oktobra začelo delati po devet ur na št. Nad tem bi se v današnji krizi nihče ne spotal, ako bi ne vladala strašna brezposelnost med rudarji. Zadnje dni je prišlo od vojakov 65 fantov, močnih, sposobnih za vsako delo, a so bili primorani hoditi od Poncija do Pilata in še niso dobili vsi dela. Iz Separacije se pa silijo še druge stvari. Predvčeršnjim bi se moralo delati nadurno delo, ko sta pa boja dva delavca, Bastič in Potisek svarila ljudi, naj tega ne store, ker vlada med delavstvom brezposelnost, se jima je delo odpovedalo. Bastič je še delavski zaupnik II. skupine in ga ščiti zakon o zaščiti delavcev. —

drugi breg in on najde — Boga in s tem v sebi tudi človeka, ki mora živeti etično, če noče, da ga zgrabijo vrtinci življenjske reke in ga tako pogube.

Ob rani uri pred usmrtiljvo pošlje očetu, ki je ves strl in zbehan iz ječe duhovna s sporočilom, da je on že našel Boga in da so tam korenine nas vseh. Sporoča mu, da ve, da mora umreti in da je strašno, se tako mlad posloviti od življenja, a da pojde tudi to pot tih, kakor se je predal brez besede človeški pravici, a že blizu drugega brega povzdigne še enkrat svoj svarilni glas, da bi priklkal še očeta, ki si uporno zastira oči. Ko pa kane zadnja minuta, v kateri sin izdihne, se zgudi tudi on na kolena in izviže se mu obupni in obenem verni kriki: »Bog, bodi milostljiv njegovi duši!« — Veliki vlogi očeta in sina igrata gg. Levcar in Jan, ki stopi tako prvič pred občinstvo v eni glavnih vlog. Razen teh dveh glavnih oseb nastopi še cela vrsta izvrstno karakteriziranih in življenjsko resnično orisanih figur, ki se družijo zdej v prizorih razgibanih političnih borb, zdej v krogu udobne domačnosti in v scenah polnih čustvenosti. Igrajo jih g. Saričeva in gđ. Ježkova ter gg. Cesar, Peček, Jerman, Lipah, Danilko, Sancin, Košič, Medven in Smerkolj. Režijo vodi g. Skrbinek.

Gostovanje tenorista g. Jelačina v Ljubljani. Tenorist g. Mirko Jelačin je študiral na dunajskem konservatoriju, nato pa se je podal na navet znamenitega tenorista Piccavera še v Prago nadaljevati svoje študije k Prohaski. Leta 1921. je začel nastopati v raznih operah in sicer je bil član češke družbe, ki je v tistem času prirejala operne predstave po raznih čeških mestih. V tej družbi je ostal leto dni, nakar je sprejel angažma v Aussigu na Češkem. Nato je šel v Nemčijo, kjer je bil angažiran v Lübecku in Oldenburgu ter zadnji dve sezoni v Königsbergu. Mnogo je tudi gostoval v raznih mestih Nemčije ter pel pred vsem italijanski lirčni in Mozartov repertoar. Gospod Jelačin gostuje v ljubljanski operi v nedeljo dne 10. t. m. Nastopi kot Janko v »Prodani nevesti«

Uradno se mu je reklo (in tudi je izdan razglas na tabli), da so redukcije potrebne radi prevelikega števila delavstva. Na enem kraju nadure, na drugem kraju odpust. Kaj pravi k temu predsedstvo skupine v Celju? — Danes, 8. oktobra so pozvani vsi nočni čuvaji na zdravniško preiskavo. Govori se, da se hoče še nadalje reducirati.

⊕ **Nesreča.** Rudar Glavač, zaposlen na dnevnem kopu Neža, si je zlomil nogo pri privzdigovanju železnega vozička.

⊕ **Miklova Zala.** Opozarjamo, da se dobe vstopnice za to predstavo te lepe, priljubljene narodne igre v predprodaji v obeh konsumih. Ker je za igro veliko zanimanje, in da si prostor vsak že poprej zagigura, naj si vstopnico že poprej preskrbi. Začetek predstave je točno ob pol 4. uri popoldne.

Cerklje ob Krki

Trgatev se je pričela. Ker je ob času, ko je grozdje cvetelo, deževalo, se opaža, da neenako dozoreva. Roba bo dovolj dobra.

Brezalkoholni tečaj bomo imeli prihodnji torek in sredo. Pričetek vseljo ob 18. uri. Vabimo tudi sosede, ker takega tečaja doslej v naših krajih še ni bilo in ga potem ne bo več.

Osebnost. Preselil se je v Krško trgovca Ivanuš, a na njegovo mesto je prišel g. Knific. — Odšel je po 9 mesečnem bolniškem dopustu na svojo novo službeno mesto v št. Jernej g. nadučitelj J. Golob.

Šmarje pri Jelšah

Obletnica koroškega plebiscita. Tukajšnja podružnica Jugoslovanske Matice je nameravala obhajati spomin na nesrečni 10. oktober pred šestimi leti z lastno prireditvijo že to nedeljo. Vseled raznih zaprek se bo prireditve vršila šele 17. oktobra in sicer v Katoliškem domu. Na sporedu bo govor, spominu obletnice posvečen, deklamacije in pevske točke. Obenem bo dramatični odsek ponovil igro »Miklova Zala«, ki jo mnogi želijo še enkrat videti in ki je za to prilično gotovo prav primerna. Vstopnina bo prav nizka, tako da se more proslave udeležiti čim več občinstva.

Cerkveni vestnik

Kongregacija za gospe pri sv. Jožetu se udeležijo pogreba g. Apolonije Lavrič, ki se vrši danes ob 4 popoldne iz Križevniške ulice št. 8.

Svetoletne procesije bodo v ljubljanskih župnijah jutri v nedeljo dne 10. t. m. Zbirališče pred 8. uro popoldne v vsaki župni cerkvi. Ob 3. uri odide procesija iz cerkve. Vsi verniki so vjudno povabljeni, da se procesije v dosego svetoletnega odpusta udeležijo. Druga procesija bo v nedeljo dne 24. oktobra ob istem času. V dosego odpusta se mora vsak dveh procesij udeležiti.

Za učiteljsvo

Občni zbor Posavske podružnice »Slovačkove zvezce«, ki bi se imel vršiti danes v soboto, je prestavljen za nedoločen čas. — Predsednik.

Naše dijašvo

Predavanja na ljubljanski univerzi se bodo pričela na tehnični fakulteti 15. oktobra, na juridični in filozofski pa 18. oktobra.

Sport

Glavna skupščina J. Z. S. S. za sezono 1926-1926 se vrši v sredo, dne 13. t. m. ob pol 20. uri v damskem salonu kavarne »Emona« v Ljubljani. Program obsega: Poročilo predsednika, tajnika, blagajnika, revizorjev, poročilo podzveze v Zagrebu in Srpskega P. D. kot predstavnika podzveze v Belgradu, poročilo o vojaških smuških tečajih, volitev novega upravnega odbora in slučajnosti. Ako ob pol 20. uri sklicana glavna skupščina ne bi bila sklepna, bo ob 20. uri nova glavna skupščina, ki je sklepna ob vsakem številu članov. Vsak včlanjen klub sme prisostvovati občenemu zboru z dvema delegatoma, od katerih ima eden glasovalno, a drugi posvetovalno pravico. Delegati se izkažejo s poverilnicami svojih klubov. Klubi, ki za preteklo sezono še niso poravnali članarine, nimajo glasovalne pravice. Predsedstvo.

Strelska tekma v Zagrebu. Povodom 50 letnice »Jug. šumarskega udruženja« se vrši dne 9. in 10. oktobra t. l. v Maksimiru velika strelska tekma in sicer prvi dan ob 14. do 17. ure, drugi dan pa ob 9. do 12. ure in od 14. do 17. Nagraje s oizredno dragocene n. pr. Forgeron-dvocevka v vrednosti 12.000 Din, trocevka z daljnogledom v vrednosti 14.000 Din itd. Pozivljemo slovenske lovce in strelce, da se te tekme udeležijo. Pojasnila v pisarni podpisane. — Dr. Ivan Lovrenčič, predsednik S. L. D., Tavčarjeva ul. 12.

Klub ljubiteljev sportnih psov v Ljubljani obvešča vse razstavljalce sportnih psov, ki na zadnji razstavi niso pravočasno dvignili svojih diplom in plaket, da se tozadevno ustmeno odnosno pismeno zglašje v pisrni dr. Capudra, Ljubljana, Miklošičeva cesta 20.

TEKME PSOV PTIČARJEV IN ŠPANJELOV.

Klub ljubiteljev ptičarjev v Ljubljani s sodelovanjem avstr. španjel kluba na Dunaju priredi v Mariboru dne 23. in 24. mladinsko in starostno tekmo španjelov, ter 25. oktobra 1926 mladinsko in poljsko tekmo psov ptičarjev v loviščih Limbuš, oziroma v loviščih Hoče, Rogoza in Slivnica pri Mariboru.

Tekmovati morejo španjeli starosti vsaj eno leto ter vpisani v jugoslovanski rodovnik ali pa v španjelski vzrejni knjigi (nemška vzrejna knjiga španjelov) ali pa taki z rodovnim listom, ki ga vodstvo tekme pripozna. Vsi drugi psi so od tekme izključeni.

Španjelska tekma se bo vršila po predpisanih pravilih španjel-kluba v Monakovem od 15. junija 1924, dočim se bo vršila tekma ptičarjev po redu od 1. avgusta t. l. avstrijskega »Jagd-Gebräuchshunde-Verband«-a. Prijavnino, ki znaša pri klubovih članih za vsako tekmo in vsakega psa 20 Din, pri nečlanih 40 Din, je poslati najkasneje do 15. oktobra na naslov: Bogdan Pogačnik, ravnatelj Hrvaške eskomptne banke, Maribor.

Prvi dan tekme: odhod z avtomobilom ob 8. uri in lovišče Limbuš, drugi in tretji dan pa ob 8. uri in 12 minut do postaje Hoče. Poklicnim lovcem, ki se udeležijo tekme z lastnim psom, povrne »Klub ljubiteljev ptičarjev« polne stroške.

Dne 22. oktobra se vrši v hotelu »Meran« ob 20. uri pozdravni večer, 24. od 25. oktobra pa ob isti uri istotam prijateljski sestanek, kjer se bo objavil izid tekme in se bodo razdelila darila.

Ker vlada za obe tekmi v naših in v inozemskih kinoloških krogih veliko zanimanje (iz inozemstva je prijavljenih že šest španjelov), pozivljamo naše lovce, da čim bolj izvežbajo svoje pse, jih čim prej prijavijo ter pošljejo svoje poklicne lovce na tekme, ki bodo brezdvomno nudile jasen vpogled v umetnost dresure in v zmoglost lovskega psa.

je kršenje ravnopravnosti konfesij izključeno.

Ali tako krši država načelo svobode vesti, ali ne? Morebiti; toda absolutne svobode ni, v človeški družbi še najmanj in civilni zakon bi jo še hujše kršil. Sicer pa vsako omejevanje svobode še ni kršitev svobode.

3. Mislim, da je iz dosedanjih izvajanj dovolj jasno razvidno, da nikakor ni nujno potrebno enotno civilno zakonsko pravo za vse državljane brez razlike veroizpovedi kot edini možni izhod iz današnjega pravnega kaosa; zato odpade tudi državna kompetenca glede zakonov priznanih konfesij, katero je postavil g. dr. Kušej na bazo potrebe. Rad priznam, da se iz potrebe more izvajati načelna kompetenca, toda če potrebe ni, posledno tudi ne more biti govora o kompetenci. Sicer pa potreba ni edini temelj in vir kompetence, katere se vendar nujno ravna po objektu. In tu je treba poudariti, da je zakon po nauku katoliške cerkve zakrament, ki se ne da realno ločiti od zakonske pogodbe, ampak je sama zakonska pogodba med kristjani zakrament. Če torej govorimo o zakonu kot o zakramentu in kot o pogodbi, je razlika samo virtualna ali umska, ne realna, in se zakon ne ravna kot zakrament po svojih, kot pogodba pa zopet po svojih pogojih. Zakramente upravlja le cerkev, samo ona določa pogoje za njih vredno in veljavno prejetje kakor tudi za njih vredno in veljavno deljenje. Zato sodi zakon popolnoma in izključno v kompetenco cerkve; ako si jo lasti država, dela cerkvi nasilje, ker ji jemlje, kar je izključno njenega. Nasilje pa še ni pravica in tudi ne utemeljuje kompetence.

(Dolje.)

Ljubljansko gledišče

DRAMA.

Začetek ob 20 zvečer.

9. oktobra, sobota: DRUGI BREG, drama. Premiera. Izven.

10. oktobra, nedelja: SKOPUH. Komedija, Premiera. Izven.

11. oktobra, ponedeljek: Zaprtio.

K današnji premijeri Hilbertove drame »Drugi breg«, češka drama, ki je šele v najnovejšem času prodrla v svet, in to predvsem s Capkovimi bolj na odrski efekt preračunanimi in v tem oziru zelo posrečenimi fantazijami in ki slavi ravno te dni z Langerjevo, v moderni tehniki zasnovano »Periferijo« svoj srečen pohod tudi čez Reinholdov avtor, ne zanašamo v starejši generaciji svojih avtorjev nobene globlje duševne drame, ki bi bila mogla najti pot na svetovne odre. Hilbertov »Drugi breg« pa je delo, ki se sme postaviti ob bok marsikateri drami drugih literatur, ki se s pridoma in pogostoma vzpirajo po vsem kulturnem svetu. — To je duševna drama v najglobljem smislu besede, projicirana na pestro politično ozadje današnjega časa. Odigrava se v metropoli čehoslovaške republike. Takoj v prvem prizoru ekspozicije stopi pred nas v vsej svoji energični borbenosti in trdoti predsednik revolucionarne politične stranke, ki žepove tu tudi svoj duševni kredito. Človek je, ki zametuje vse transcendentne nagibe v človeku in zanika potrebo vere, njegov fanatizem mu je zametil pogled iz reke življenja, ki jo mora preplaviti vsak človek, na — drugi breg... Njegov sin, v katerem je oče s svojo vzgojo dušil vero v Boga in ki je tipičen otrok današnjega časa, zaide tako v svojem idealnem poletu v zablodo, ko kot prista mlajše, borbene revolucionarne stranke, ki si je postavila za svoj bojni klic čin, ustreliti ministrskega predsednika, očeta glavnega političnega nasprotnika. Duševni vihar, ki ga zgrabi po tem činu, prepodi megle, ki so zastirale radi očeta vzoje tudi njemu pogled na

Držite se stare navade

in uporabljajte še nadalje davno preizkušeni

Pravi Franckov kavni pridatek.

Ta pocenjuje kavo, jo krepča in ji daje dober okus.
Tudi k žitu spada neobhodno Pravi Franck.

Gospodarstvo

Gospodarsko zblizanje med Češkoslovaško in Jugoslavijo.

Ob priliki obiska češkoslovaških parlamentarcev v Jugoslaviji se je v skupščini obdržala seja gospodarsko-kulturnega komiteja ob navzočnosti vseh članov delegacije češkoslovaških parlamentarcev. Seji so prisostvovali predsednik narodne skupščine g. Marko Trifković, predsednik češkoslovaškega parlamenta g. Jan Malypetr in predsednik češkoslovaške senata g. Václav Klobač. G. Salih Baljić je na tej seji prečital dve resoluciji in sicer resolucijo o kulturnem zblizanju in resolucijo o gospodarskem zblizanju med Jugoslavijo in Češkoslovaško. Obe resoluciji sta bili enoglasno in z odobravanjem sprejeti. Resolucija, ki se nanaša na gospodarsko zblizanje, se glasi:

Smatrajoč, da je za udržitve današnjega stanja in miru v Evropi neobhodno potrebno Slovencev, predlaga konferenca češkoslovaške republike in kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev predlaga konferenca češkoslovaških in srbsko-hrvatsko-slovenskih parlamentarcev, obdržana v Beogradu dne 4. oktobra 1920,

1. da se narodna gospodarstva Češkoslovaške republike in kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v ekonomski strukturi popolnoma jeta in da se na ta način omogoči čim tesnejše in intenzivnejše gospodarsko sodelovanje, kakor tudi čim intenzivnejša trgovina med obema bratskima državama;

2. da je potrebno dosedanje gospodarske zveze dalje razvijati in preprečiti vse ovire, ki bi izvajanju gospodarskega sodelovanja stale na potu;

3. da je treba skrbeti, da se v svrhu olajšanja izmenjave dobrin in trgovine pri defitivnih valutnih reformah skuša ustvariti čim sorodnejša valutna edinica in da se v isto svrhu čim preje ukinejo in izenačijo predpisi, ki regulirajo trgovske in devizne odnose.

Da se morejo uresničiti navedeni cilji, je potrebno, da oba parlamenta sestavi dve komisiji: kulturno in gospodarsko. Vsaka od teh komisij naj ima po 20 članov in sicer po 10 od vsake strani. Ti dve komisiji se morata v najkrajšem času sestati v Pragi.

Ta resolucija gospodarsko-kulturnega komiteja predstavlja velevažen akt v stremelju obeh bratskih narodov za čim tesnejše zblizanje na gospodarskem polju. V gospodarstvu Evrope se je v zadnjem času pojavilo močno stremiljenje za zblizanje med posameznimi gospodarskimi enotami. Ta novi duh je pokazal v tej resoluciji že prve sadove in upa-

ti je, da bo gospodarsko zblizanje med Češkoslovaško in Jugoslavijo naglo napredovalo. Ta resolucija pa je tudi važna z ozirom na dejstvo, da stojimo pred početkom pogajanj radi trgovinske pogodbe med našo državo in Češkoslovaško.

Vprašanje ogrske svobodne cone v splitskem pristanišču v zvezi z gradnjo jadranske železnice. V zadnjem času se je ventiliralo vprašanje ogrske svobodne cone v splitskem pristanišču. Poroča se, da je naša vlada sama stavila ogrski vladi tozadevno ponudbo, ki se smatra za nekaj odgovor na prijateljske izjave in približevalne politike Ogrske. Načrt naše vlade se je v gospodarskih krogih Dalmacije z veseljem pozdravil. S pomočjo svobodne cone v splitskem pristanišču se namerava pritegniti transitni promet srednje Evrope predvsem pa Ogrske v naše pristanišče Split. Da bi pospešila realizacijo načrta, se je trgovska zbornica v Splitu obrnila na vlado z intervencijo, obenem pa stopila v stike z ogrskimi trgovskimi zbornicami. Tu je potrebna nagla rešitev, kajti ni izključeno, da bo Italija Ogrski dovolila zaželeno svobodno cono na Reki. Vprašanje ogrske svobodne cone v Splitu stoji v ozki zvezi z načrtom in pripravi za gradnjo jadranske železnice. Brez te železnice svobodna cona v Splitu nima veliko pomena, posebno za izvoz zapadnega dela Ogrske na morje. Jadranska proga pa nima samo pomena za transitni promet Ogrske, temveč bo predstavljala tudi izgraditve neposredne zveze Rusije z Jadranskim morjem po progi Moskva—Kiev—Černovice—Belgrad—Split in to ne samo za osebni promet, temveč tudi za prevoz blaga, katero je treba hitro transportirati oziroma katero se vsled visokih vozovnin ne more v veliki meri podražiti.

Živinski sejmi. Na živinski sejem dne 6. t. m. se je prišlo: 264 konj, 21 žrebet, 71 volov, 70 krav, 11 telet in 222 prašičkov za rejo; prodanih pa je bilo 65 konj, 10 žrebet, 40 volov, 58 krav, 9 telet in 180 prašičkov za rejo. Cene so bile sledeče: voli I. 7.50 Din, II. 6.50 Din, III. 6.00 Din; krave klobasnice 3—3.50 Din, krave debele 5—6 dinarjev; teleta 8—10 Din (vse v kg žive teže); prašički za rejo po kvaliteti 150—250 Din za komad. Kupčija je bila zelo živahna — tudi na zadnjem živinskem sejmu v Zagrebu je bila kupčija zelo živahna. Povpraševanje po prvovrstnih volih, teletih in debelih prašičkih je bilo zelo veliko, tako da so se cene nekoliko dvignile in sicer pri teletih za 50 par pri kg, pri prašičkih pa za 0.50—1 Din pri kg.

Redukcija delavcev v subotički tvornici za vagon. Ravnateljstvo subotičke tvornice za vagon »Ferrum« je odpuščilo velik del delavstva in uradništva. Pričakovati pa je še nadaljnje redukcije oz. ustavitve obrata. Kot vzrok se navaja pomanjkanje naročil oz. popravil s strani države. — Kakor znano, trpi naša izvozna trgovina vsled velikega pomanjkanja vagonov. Slovenski izvozniki so obupali, ker za izvoz potrebnih vagonov ne morejo dobiti. V državi imamo 10.000 pokvarjenih vagonov, ki čakajo popravila. Priznavamo, da je vlada radi za popravila potrebnega denarja v stiskah. Ravno tako pa smo prepričani, da bi se s štedenjem na pravilnem mestu moglo preskrbeti potrebne kredite za najnujnejšo potrebo našega gospodarstva — za popravilo vagonov. Tovarne vagonov bi lahko delale z polno paro, tako pa so primorane skrbeti svoj obrat.

Neznosne prometne težkoče na progi Zemun—Vinkovci. Težkoče na progi Zemun—Vinkovci postajajo od dne do dne hujše. Vsled izvoznega prometa pa je ta proga že tako obremenjena, da niti teoretično niti tehnično ne more zmagovati promet. Na postaji Zemun se more v 24 urah teoretično odpraviti 35 vlakov, faktično pa se odpravlja sedaj 47 vlakov. Še hujše je na kolodvoru v Vinkovcih. Na 7 za ranžiranje tovornih vlakov razpoložljivih tirih se dnevno odpravi 72 tovornih vlakov. Toda promet bi zahteval mnogo večje število, zato imajo vagonске pošiljke, ki morajo pasirati to progo, velike zamude. Preobremenitev te proge se opaža že več let, in vendar ni od nikjer kredita za povečanje ranžirnih kolodvorov.

Pričetek pogajanj za priključitev srednjeevropskih železnar h kontinentalnemu kartelu železnar. Kakor se poroča iz Berlina, bodo še ta teden pričela pogajanja med kontinentalnim kartelom železnar in srednjeevropsko železno industrijo. Navzlic težkočam radi ugotovitve posameznih kvot, se pričakuje v kratkem rešitev tega vprašanja, kajti avstrijske, češkoslovaške, ogrske, jugoslovanske in romunske železnarne so že na konferenci na Dunaju določile skupne smernice.

Nova pogajanja radi sklepanja trgovinskih pogodb. V ministrstvu za trgovino in industrijo se pripravila in pregleduje material za bodoča pogajanja radi sklepanja trgovinskih pogodb. Kot najvažnejši prideta v poštev trgovinski pogodbi z Nemčijo in Češkoslovaško. Po sklenitvi teh pogodb se bodo pričela tozadevna pogajanja z Grčijo in Španijo. Trgovinska pogajanja s Francijo bodo najbrže končana do 20. t. m. Po prihodu naših delegatov iz Pariza se bodo takoj pričela pogajanja z Nemčijo in Češkoslovaško.

Vprašanje ustanovitve velike prekoceanske paroplovne družbe. V Beogradu se razpravlja vprašanje ustanovitve velike domače paroplovne družbe za prekoceanski promet. Stopilo se je že v stike z domačimi in inozemskimi kapitalisti. Zgradila bi se v početku 3 velike prekoceanske ladje z 10—14.000 tonami, katere bi bile tako urejene, da bi prevalele deloma potnike, deloma pa blago. Vzdrževale bi redni poštni, osebni in blagovni promet s severno in južno Ameriko. Redni blagovni promet z južno Ameriko pride predvsem v poštev radi uvoza kave iz Brazilije. Dosedaj se je brazilijanska kava uvažala preko Trsta, ki je pri teh kupčijah zaslužil težke milijone. Država namerava družbo subvencionirati.

Dolarsko posojilo italijanske električne industrije. Neki ameriški bančni sindikat je dovolil družbi »Unione Eserecizi Elettrici« posojilo v znesku 6 milijonov dolarjev (836 milijonov Din).

Stabilizacija belgijskega franka s pomočjo inozemskih denarnomoistijskih bank. Belgijska Narodna banka je sklenila konvencijo z Bank of England, Federal Reserve Bank (New York) z nizozemsko, švicarsko in švedsko Narodno banko, po kateri je Belgiji zagotovljena podpora pri stabilizaciji belgijskega franka na podlagi inozemskega posojila.

Izgube Prve brnske strojne tovarne. V zadnjem času je veliko govora o nepravilnih bilancah Prve brnske strojne tovarne. V letih 1922 do 1925 je družba delala z večjo oz. manjšo izgubo, vsled nepravilnega bilanciranja pa je izkazovala dobičke. Zgube izvirajo večinoma iz malomarnosti v poslovanju prejšnje uprave. Bilanca družbe se je sedaj temeljito revidirala. Po tej novi bilanci se mora smatrati kot izgubljene vse rezerve; razen tega pa se je morala vstaviti v bilanco še zguba v znesku 58.4 milij. č. K.

Nakup zlata po »Banque de France«. Na podlagi zakona z dne 7. avg. t. l. je v prvem tednu nakupa, t. j. od 27. septembra do včetrš 2. oktobra t. l. nakupila »Banque de France« za 161

milijonov frankov zlata. Kakor izgleda, je bila misel francoskih finančnikov pametna in usodna.

Borza

Dne 8. oktobra 1920.

DENAR.

Zagreb, Berlin 13.484—13.514 (13.46—13.49), Italija 217.77—219.77 (215.43—217.43), London 274.30—275.15 (274.35—275.15), New York 56.42—56.62 (56.39—56.59), Pariz 164—166 (165—167), Praga 167.38—168.18 (167.35—168.15), Dunaj 7.963—7.995 (7.965—7.995), Curih 10.9275—10.9575 (10.9275—10.9575).

Curih, Belgrad 9.1475 (9.145), Budimpešta 72.50 (72.45), Berlin 123.30 (123.30), Italija 20.15 (19.85), London 25.12125 (25.1175), New York 517.75 (517.75), Pariz 14.8625 (14.9375), Praga 15.325 (15.325), Dunaj 73.0125 (73.025), Bukarešt 2.7025 (2.71), Sofija 3.74 (3.65), Amsterdam 207.15 (207.075).

Dunaj, Devize: Belgrad 12.50—12.54, Kodanj 187.88—188.20, London 34.34—34.44, Milan 27.90—28.00, New York 707.55—710.05, Pariz 20.38—20.48, Varšava 78.15—78.65. Valute: dolarji 704.60—710.60, lira 27.77—27.93, dinar 12.50—12.54, češkoslovaška krona 20.92—22.04.

Praga, Devize: Lira 132.30, Zagreb 59.59, Pariz 97.05, London 163.70, New York 33.70.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Ljubljana, 7% invest. posoj. 71.50—72, vojna odškodnina 306 den., Kranjsko dež. posoj. iz leta 1888, 30 den., zastavni listi 20—22, kom. zadolžnice 20—22, Celjska 193—196, Ljublj. kreditna 155 den., Merkantila 93—96, Prašedionna 865—868, Kred. zavod 165—175, Strojne 106 bl., Vevče 102 den., Stavna 55—65, Šešir 104—104, zaklj. 104.

Zagreb, 7% invest. posoj. 72—72.50, agrari 42.50—43, vojna odškodnina 305—306, okt. 306—308, dež. 309—310, Hrv. esk. 100—101, Kred. 100—101, Hipobanka 55.50—56, Jugobanka 92—92.50, Prašedionna 865—870, Ljublj. kreditna 155 den., Srpska 130—131, Eksploatacija 5.50—8, Šešerana 410—425, Gutmann 240—260, Slavex 100—105, Slavonija 31—31.50, Trbovlje 296—304, Vevče 102 denar.

Dunaj, Podon.-savska-jadran. 806.000, Zivno 712.000, Alpine 355.000, Greinitz 102.000, Kranjska industrijska 500.000, Trbovlje 381.000, Hrvatska esk. 152.000, Leykam 122.800, Hipobanka 70.000, Mundus 1.023.000, Slavex 132.000, Slavonija 35.600.

BLAGO.

Ljubljana, Les: Trami 3-3, 4-4, 4-5, 6-7, 6-8, od 4 m naprej, ogledani, fco vag. naklad. post. 4 vag. 250—250, zaklj. 250, bordonali merkantilni od 28-30 do 45-50, media 35-35, od 6—14 m, fco v. meja 320 den., deske — smreka, jelka, 28 mm, 4 m, I, II, III, monte od 16 naprej, media najmanj 23 cm, fco vag. meja 490 den., deske — smreka, jelka, 4 m, od 15 naprej, monte, lahko konično, od 20, 25, 30, 50 mm deb., fco vag. meja 1 vag. 480—490, zaklj. 480, deske — smreka, jelka, skoro paralelne, I, II, III, monte, 4 m, od 16 naprej, media najmanj 23 od 14 mm 1 vag. 550—550, zaklj. 550, od 18, 24, 38 mm 5 vag. 490—500, zaklj. 490.

Zito in poljski pridelki: Pšenica nova, fco naklad. post. 267.50 bl., koruza stara, fco vag. naklad. post. 168 bl., koruza umetno sušena za X, XI, XII, fco vag. naklad. post. 145 bl., koruza nova v klipu, fco vag. naklad. post. 80 bl., rž domača, fco naklad. post. 215 bl., oves novi, fco naklad. post. 155 bl., fižol beli novi, fco vag. naklad. post. 135 bl., krompir rani, fco vag. slov. postaja

Sir H. Rider Haggard:

14

Hči cesarja Montezume.

Zgodovinska povest.

Iz angleščine prevel Jos. Poljanec

Pri vratih sem nameril na očeta in brata Gofreya, ki sta baš prijezdila s trga v mestu; raz mojega obraza sta razbrala, da se je moralo nekaj strašnega prigoditi, kajti vprašala sta me oba v eni sapi: »Kaj pa se je zgodilo?«

Trikrat sem pogledal očeta, predno sem mogel izpregovoriti, ker sem se bal, da ga tudi udarec ne bi umoril. Ker pa sem končno moral govoriti, sem se obrnil proti bratu.

»Mati leži umorjena tam na vinogradskem griču. Nek Španec jo je umoril, Juan de Garcia po imenu.« Ko je oče slišal te besede, mu je obraz prebledel, kakor da bi ga srce močno zabolelo, odprl usta in zamolkel glas se mu je izvil iz prsi. Zdaenci pa je položil roko na sedelski gumb, vzdignil duhu podobno obraz kviško in rekel:

»Kje je ta Španec? Ali si ga ubil?«

»Ne, oče. Nameril je name blizu parka, ko pa je izvedel od mene, kako mi je ime, me je hotel umoriti. Branil sem se z gorjačo, ga užugal in premlatil, da je imel dovolj, ter sem mu vzel meč.«

»No in potem?«

»Sem ga pustil, ker takrat še nisem vedel, kakšen zločin je izvršil nad materjo. Pozneje vam povem vse!«

»Ti si pustil, da je ušel, sin! Ti si pustil, da je Juan de Garcia ušel! Potem, Tom, bodi božje prokletstvo nad teboj, dokler ga ne najdeš in ne dovršiš, kar si danes pričel.«

»Nikarte me proklinjati, oče, saj me že moja vest dovolj proklinja. Rajši obrnita konja in jezdit v Yarmouth; tam leži njegova ladja in tje kaj je bil odšel pred dvema urama. Mogoče ga vseeno še dobite, preden razvije jadra in odpluje.«

Brat in oče sta brez vsake nadaljnje besedice za-

sukala svoja konja in v polnem diru oddirjala v zgri-njačo se temo.

Jezdila sta v takem diru — konja sta bila dobra — da sta dospela v malo več kot poldrugi uri do Yarmoutha; taka ježa je hitra. Toda ptiček je bil že odletel. Zasedovala sta ga do nabrežja in doznala, da se je bil nedolgo poprej vkrcal v čoln, ki je čakal nanj, in se odpeljal z njim na ladjo, ki je bila zasedrana v ladjestaji, ki pa je imela večina jader razpetih. Ko je čoln dospel do ladje, je ladja neutegoma odplula in se je sedaj že izgubila v noč! Tedaj je oče dal razglasiti, da plača dve sto zlatov nagrade oni ladji, ki bi ujela Španca; dve ladji sta mahoma odpluli na pot, vendar je niste našli, ker je bila že pred jutrom daleč pred njima na potu čez morje.

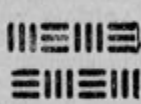
Cim sta oče in brat oddirjala, sem skical hlapec in druge posle ter jim povedal, kaj se je bilo dogodilo. Nato smo se podali na pot s svetilkami — v tem se je bilo že stembilo — in dospeli do goščave, kjer je ležalo truplo moje matere. Jaz sem se mu prvi približal, kajti poslov je bilo strah; a tudi mene se je polotil strah, dasi ne vem, zakaj bi se je bal sedaj, ko je bila mrtva ona, ki me je tako srčno rada imela. Vem pa dobro, ko sem dospel do mesta, kjer je ležala, in sem videl dvoje oces, ki so se svetile proti meni, ter slišal pokanje grmovja, ko ga je nekaj lomilo, bi se bil skoraj sesedel o dstrahu, dasi sem dobro vedel, da je bila samo lisica ali tavajoč pes, ki se je priklatil na kraj smrti.

Vseeno sem šel naprej, poklical ostale, naj grodo za menoj; konec vsega je bil, da smo položili materino truplo na vrata, ki smo jih bili doma sneli s tečajev, in jo nesli poslednjikrat na njen dom. Tista steza je meni še dandanes grozljiva. Dobrih sedemdeset let je že tega, kar mi je umrla mati, umorjena od svojega bratranca Juana de Garcia, vendar vzlic temu, da sem star in utrujen zoper take prizore, ne hodim rad ponoči sam po tisti stezi.

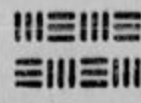
Brez dvoma je bila domišljija, ki nam dostikrat čudno zaigra, kar se mi je pripetilo komaj pred dobrim letom; šel sem nekega večera v novembur nastavit zanjke ključačem, ko sem slučajno šel mimo onega velikega hrasta; prisegel bi bil, da sem videl

ves dogodek še enkrat. Videl sem sebe, kako sem kot mlad fant z ranjeno roko, ki mi je bila še vedno obvezana z Lillijanim robcem, počasi lezel po pobočju griča nizdol, za menoj pa so se pomikali štirje posli, težko hropeč pod svojim bremenom. Slišal sem šumenje reke in vetra, ki je pred sedemdesetimi leti šepetal po trstju. Videl sem pooblačeno nebo, na njem tuptam sinje lise, in medlo svetlobo, ki se je svetila na belem bremenu, ležečem na vratih, in na rdeči madež na njenih prsih. V resnici sem slišal samega sebe, ko sem govoril stopajoč naprej s svetilko v roki in opozarjal posle, naj se zavoljo strmine drže na desno, in čudno mi je bilo poslušati moj glas, kakoršen je bil v mladih letih. Da, da, bile so zgolj sanje; vendar smo ljudje taki sužnji bojazni svoje domišljije, da zavoljo mrtvih celo jaz, ki sem skoraj že v njihovem krogu, ne grem ponoči rad po tisti stezi.

Naposled smo dospeli s svojim bremenom domov, kjer so ga prevzele ženske z jokom, da opravijo svojo nalogo pri njem. Sedaj sem moral tešiti ne samo svojo žalost, ampak tudi tolažiti sestro Marijo, katera je skoraj blaznela od tuge in groze. Krčevito je ihtela toliko časa, da se je je polastila neka otopelost; tedaj šele sem se in izpraševal posle, ki so sedeli v kuhinji okoli ognjišča, kajti tisto noč ni šel nikdo spat. Od njih sem izvedel, da so videli nekako uro prej, preden sem jaz nameril na Španca, nekega bogato oblečenega tujca, ki da je hodil po cerkveni stezi in je imel svojega konja privezanega med robidovjem in bodičevjem vrh griča, kjer je stal, kakor ne bi vedel, kam bi se obrnil, dokler ni prišla moja mati iz hiše; zdaenci se je podal z griča in odšel za njo. Doznan sem tudi, da je eden poslov, ki je bil pri delu na vrtu, ki ni več kot tristo korakov oddaljen od kraja, kjer se je umor izvršil, slišal krike; vendar se ni zmenil zanje, ker je pač mislil, da prihajajo ti kriki od kakega ljubimca iz mesta in njegovega dekleta, ki sta se lovila drug drugega po gozdu, kakor je še dandanes navada. Meni se je v resnici dozdevalo tisti dan, kakor da je ta naša župnija pravecno vzgojevališče bedakov, med katerimi sem bil jaz prvi in največji; ta misel mi je od tedaj še večkrat prišla v glavo tudi zavoljo drugih zadev.

Priporočamo LUDSKO KNJIZNICO (Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani): 19. zv. J. O. Curwood, Kazan, volji pes. Kanadski roman 18 Din, vezan 30 Din. — 20. zv. Ed. About, Kralji gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 21. zv. H. R. Haggard, Jutranja zveša. 30 Din, vez. 40 Din. — 22. zv. Otrča kaplana Granta. Popolnisanje okoli sveta. Roman v treh delih. 48 Din, vez. 58 Din.

UNDERWOOD

pri Lud. Baraga, Ljubljana
Selenburgova ul. 6/1, Telefon šte. 980.

UNDERWOOD

90 bl., laneno seme, fco Ljubljana 380 den., laneno seme Podravina, fco Ljubljana 370 den., seno sladko, stisnjeno, fco vag. slov. post. 100 bl.

Knjige in revije

P. PH. Scharsch — dr. Fr. Jere: Spoved malih grehov. — Prodajalna KTD Ničman je prejela naslednje pismo: Prodajalna KTD Ničmanova v Ljubljani. Prosili ste me, naj Vam povem svojo sodbo o knjigi: Spoved malih grehov, ki ste jo Vi založili in je napredaj za malenkostnih 25 Din. Z lahko vestjo rečem, da je to ena najlepših in najkoristnejših knjig, kar jih je zadnje čase pri nas izšlo. Teološko ekzozinsko pravilna, v svojem izrazu jasna in preprosta, bo neprecenljiva dušna vodnica vsakomur, ki jo bo pazljivo prebral. Jaz sam sem zjel iz nje miru in poguma in sem prepričan, da se bo tako dogodilo še marsikomu. Je to knjiga za preprosto služkinjo, ki si, vojskujoč se s svojimi slabostmi, prizadeva za krščansko življenje — pa tudi za vsakega inteligenta, ki hodi po isti poti. Cestitam Vam, da ste to knjigo izdali. Pravite, da ste jo natisnili samo v 1800 izvodih, in strahu, da ne bo našla odjemalcev. Pogrešeno! Natisniti in razprodati bi se morala v mnogih tisočih, ker po moji misli mnogo tisoč duš take knjige naravnost potrebuje. — To je moja sodba, ki ste jo hoteli vedeti. — Z odličnim spoštovanjem dr. Mih. Opeka. — V Ljubljani, dne 7. okt. 1926.

Naznanila

Cercle Français še vedno sprejema nove frekvencije za vse svoje učne tečaje francoskega jezika. Mesečna učnina znaša za obisk vseh tečajev za odrasle le 25 Din, za mladinske tečaje (otroški vrtec) za dečke do 12. in deklice do 14. leta pa 80 Din. Ustmene prijave sprejema služitelj J. Finžgar na tehnični srednji šoli vsak dan, izvenredno soboto, ob 18. uri pred začetkom pouka, za mladinske tečaje na Mladiki pa gospa prof. Wirgler. Odnosno voditeljica tečaja gospa Arzenjeva v poslopiju Mladike vsak dan od 15. do pol 17. ure. Eventuelna pojasnila pa daje knjižničar francoskega inštituta v Narodnem domu, pritličje desno, vsak dan od 15. do 17. ure.

Godbena društvo »Gradašca« Vič-Glince priredi v nedeljo, dne 10. oktobra ob 15. uri — v zahvalo svojim darovalcem prispevkov — ob vsakem vremenu veselico, v gostilniških prostorih g. Ant. Valjevca v Spodnji Šiški, vulgo pri Reiningshausu. Ljubitelji glasbe se najljubše vabijo k obilni udeležbi.

Rezervni oficirji se vabijo, da se udeležijo ustanovnega občnega zbora strelske družine, ki se vrši v soboto dne 9. oktobra 1926 ob 20. uri v restavraciji »Bellevue«.

Zadruga sobo-črkoslkarjev, pleskarjev in ličarjev sporoča, da se vrše redne vajeniške preizkušnje v tekočem mesecu. Nekolkovane prošnje je vložiti do 15. t. m. pri zadržnem načelniku, Rimska cesta 16.

Pregled vremena od 29. septembra do 5. oktobra 1926.

(Podatki datirajo od 8. ure dotičnega dne.)

29. Tirska depresija je prešla preko naše države, izvijajoč znatno deževje na severozapadu vse do Sarajeva in do Debrečina (v Ljubljani že tretji dan preobilno dežuje). Z zapada in s severa se približujejo hladni vali z mirlnim in vedrim, a deloma meglenim vremenom. Temperatura je padla po celi Evropi.

30. Deževna zona od severnega Jadrana proti severozapadu se je razširila vse do Bavarke; pri nas je deževalo do B. Kobiljace. Zapadni anticiklon se je pojavil, ruski pa se približuje. V Italiji je nastal jak pritisk, na jugu od nas depresija. Vedro je samo na istoku in ob Rheinu. Temperatura se ni znatno premenila.

1. Jak pritisk drži celo severno in srednjo Evropo z mirlnim vremenom, ali vedro je samo na zapadu. Deževna zona se je razširila v Nemčijo, na našem zapadu pa je le malo padla. Južna depresija še vedno vzdržuje vetrove v Italiji in v naši državi. Vzdržuje tudi deževno zono. Temperatura je padla na Zapadu in Vzhodu, dvignila se pa po deževni dobi.

2. Anticiklon drži po celi Evropi mirno, večinoma megleno vreme. Južna depresija še vedno vzdržuje vetrove okoli Tirana in na našem Primorju, vzdržuje tudi dež na našem Severozapadu in Jugovzhodu. Temperatura se je na našem zapadu in našem vzhodu znižala, drugod zvišala.

3. Anticiklon vlada nad celo Evropo, vzdržuje mirno, oblačno in megleno vreme, v poudelnih predelih tudi vedro. Tako na našem jugozapadu. Temperatura se je na našem zapadu zvišala, na vzhodu pa znižala.

4. Anticiklon ima isti položaj kakor prejšnjega dne. Vedro je na jugu. Deževalo je na daljnem Severovzhodu, kjer se je naredila depresija (Moskva 749). Pri nas je že jako hladno (B. Kobiljaca 5 C).

5. Anticiklon (Severno morje 766 mm) vzdržuje mirno, megleno in deloma oblačno vreme.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 8. oktobra 1926.

Višina barometra 308,8 m

Opazovanja	Barometer	Toplota v C°	Rel. vlaga v %	Veter in brzina v m	Oblačnost 0—10	Vrsta padavin	ob opazovanju	v mm do 7h	Najvišja temp.	Najnižja temp.
kraj	čas									
Ljubljana (dvorec)	7	767,5	81	93	E 1	0	meg a		18,5	7,2
	8	767,4	87	93	E 1	0	megla			
	14	765,3	18,0	86	NW 4	10				
	19	764,8	16,2	89	NW 1	10	dežuje			
	21	764,9	16,0	89	W 1	10	dežuje			
Maribor		765,5	10,0	98	NW 2	0			18	9
		766,7	9,0	97	SE 1	0	megla		17	3
	8	767,1	14,0	63	mirno	0			22	8
		768,6	10,0	75	E 1	5			23	5
		768,7	12,0	33	mirno	0			15	3
Belgrad		767,6	15,0	78	mirno	0			26	0
	7	767,2	16,0	92	mirno	0			25	15
		764,3	9,0	—	SW 1	2			15	8
Sarajevo										
Skoplje										
Dubrovnik										
Split										
Praga										

Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Dunajska vremenska napoved za 9. oktober 1926: Narasčanje oblačnosti z velikimi lokalnimi razlikami; lepo vreme motijo mrzlejši vetrovi.

Vedro je okoli Italije in našega Primorja, tako tudi na vzhodu. Toplota je padla na severozapadu, drugod se je zvišala. Še vedno pri nas najhladnejše 3°.

Pregled toplote v gorenji dobi:

Stockholm	8	—	8	10	5	8
München	3	7	6	6	10	5
Berlin	7	7	10	6	8	12
Seydijstord	6	6	—	5	—	8
London	9	6	8	8	13	12
Paris	—	—	4	8	12	9
Lyon	—	—	5	8	8	9
Madrid	—	—	12	—	9	—
Rim	17	16	16	—	16	15
Messina	18	18	18	—	23	21
Sofija	—	12	12	10	—	9
Budapest	13	15	—	10	12	9
Leningrad	—	7	8	—	11	—
Moskva	4	4	10	—	—	9
Odesa	14	13	—	—	10	—
Kopenhagen	11	14	10	9	12	12
Spitzbergi	4	3	(-2)	(-1)	(-3)	12

Sprejememo 15 tesarjev

Javiti se je na zgradbi Mestne klavnice.

100 delavcev

se sprejme na vodni zgradbi v Kamniku, centrala na Perovem. — Plača 4 do 5.50 dinarjev na uro.

SAMOPRODAJA

čudovitih patentiranih predmetov za domačo uporabo, ki jih rada kupi brezpogojno vsaka gospodinja. SE ODDA. — Reflektantje z dobrimi referencami in kavicje zmožni naj pišejo na »PUBLICITAS« D. D., ZAGREB, Gunduličeva ulica 11, pod št. 7643.

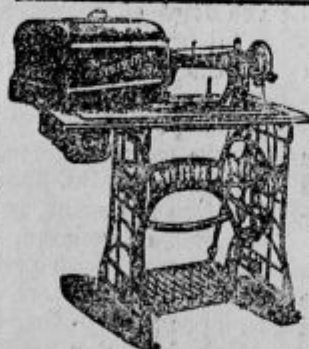
Razpis.

ZUPANSTVO NA DOBROVI razpisuje stavbo enorazr. šole v Brezji

in to veliko delo posebej; za zidarska dela se odda samo delo, material preskrbi občina, ozir. krajni šolski svet v Brezji. — Ponudbe je poslati do 17. oktobra na županstvo v Dobrovi. — Natanični pogoji, načrti in stroškovnik so razpoloženi v občinski pisarni ob uradnih dnevih v torek, petek in nedeljo od 8. do 10. dopoldne.

Prodaja!

Izvoščeki, posestniki in lastniki konj! V nedeljo 10. oktobra od 10—12 dop. in od 2—6 pop. se bo prodajalo na posestvu g. Matije Dolničarja v Šmartnem ob Savi p. Ljubljani: Kočije, vozovi, konjska oprava, različni gospodarski in hišni inventar, kakor stoli, mize itd. ter košnja strnišne detelje in trave.

Najpopolnejši
STÖCKER
šivalni stroji
za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom.
Preden si nabav. stroj, ogledajte si to izrednost pri tiskarju
L. BARAGA
Ljubljana
Selenburgova ulica št. 6/1.
Brezplačen pouk. 15 l. rms.
Telefon šte. 980

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglas nad deset vrstic se računajo više. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

2 krojaška POMOČNIKA

(eden za večja, drugi za manjša dela) sprejme FR. SESEK, Medvode. 6900

NATAKARICA

18 let službo; stara 22 let. Nastopi takoj. Ponudba na upravo lista pod značko: »Sposobna« šte. 6947.

Dober, ne predrag

krojač za deželo

dobi stanovanje zastoni. — Naslov v upravnstvu »Slovenca« pod št. 6774.

Mesarski pomočnik

marljiv, se sprejme. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 6942.

Družabnika

IŠČEM za dobro vpeljano in v bogatem industrijskem kraju se nahajajočo strojno ključavničarsko in mehanično delavnico. Ev. jo tudi prodam. — Ponudbe pod: »Poštenost« na upravo »Slovenca«.

Dva VAJENCA

sprejma Anton WEISS, seidar, ličar avtomobilov in enačiljenje koles v ognju. Hišni perutiški zavod. — Ljubljana 7. 6944

Mesarski pomočnik

išče službo; izvežban je v vseh strokah, vojaščine prost. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6902.

Angleščina

Mis FARBBER zopet poučuje. Hiša Tönnies - Obnova III., Pražakova.

ZASTOPNIKE

proti meseč. nagradi 1500 frankov iščemo za takoj. Najsigurnejše komisije. — Societä »LIRPINIA« - a Montesarchio, Italia.

Krojaška delavnica

na deželi se takoj brezplačno pod ugodnimi pogoji odda. V postev pride le dober, samostojen delavec. Prednost imajo ne- oženjeni, ter vajeni tudi ženskega dela. — Ponudbe je poslati na upravo lista pod: »Krojaštvo« 6907.

»Deutsche Klinik im XX. Jahrhundert«

prodam, 15 novih zvez, s kartoni, po 100 Din. — Ponudbe na upr. lista pod: »Medica«.

'Torpedo'

tehnični komercialni biro v Beogradu - Kosovska ulica 29/II., prevzame ZASTOPSTVO dom. trgovine. Natančna pojasnila daje tvrdka sama.

Salonska SUKNJA

popolnoma nova, fina, se za polovično ceno prodaja. Ogleda se pri g. Himmelreichu, krojaču, Ljubljana, Pred škofijo 9. 6909

Bukova drva

suha, kupi vsako množino Družba »ILIRIJA«, Ljubljana, Kralja Petra trg 8.

Pletil. stroj 8/35

se prodaja po ugodni ceni. Naslov v upravi št. 6899.

PRODAM

2 postelji in 2 nočni omari. — Karlovska cesta 24.

Stavb. parcela

krasna, 8200 m², deloma zasajena z drevjem, med Ljubljano in Šmartnom, se prodaja. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 6941.

Naznanilo.

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem otvoril

vinotoč

v novi stavbi g. Miheliča za Bežigradom. Postregel bom s pristnimi dalmatinskimi in domačimi vini. Nizke cene. — Najemnik Ivan Kajnc.

HUMANIK

CELJE.

MARIBOR:

Jos. Martinc, Gosposka 17

Edino najboljši

šivalni stroji in kolesa

za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca

Najnižje cene. Gräzner, Adler Tudi na obroke. Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika.

Pouk v vezenju brezplačno. Večletna garancija.

Hlude

hrastove in bukovne, kupuje parna žaga V. SCAGNETTI - Ljubljana.

MOTORNO KOLO

2 HP, v dobrem stanju, in VIOLINO boljše vrste, ceno prodam M. SKAZA v PTUJU. 6879

Volno in bombaž

za strojno pletenje in vsakovrstna ročna dela dobite po najnižjih cenah v veliki izbiri pri Karlu PRELOGU - Ljubljana, Stari trg šte. 12 - in Židovska ulica šte. 4

Marko čutič

kotlar
MARIBOR
Slovenska ulica šte. 18, priporoča vseh vrst kotle za žganje in perilo po najnižji ceni. 6508

Matilda Tabor naznanja v svojem in v imenu otrok Milke, Darinke, Hinka in Tinčka vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je njih srčno ljubljani soprog, oče, brat, stric in svak, gospod

Martin Tabor

monter mesne elektrarne in posestnik

včeraj 7. oktobra t. l. po dolgem in mučnem trpljenju bogu vdano preminul. — Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v nedeljo 10. oktobra t. l. ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Krpjaška ul. šte. 6, na pokopališče pri Sv. Križu.

Ljubljana, dne 8. oktobra 1926.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Globoko potrli naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša ljubljena mati, stara mati, tašča itd., gospa

Marija Bedenk

poseshnica in gostilničarka

danes, 8. oktobra 1926 ob 1 ponoči, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, po daljši mučni bolezni, v 63. letu, v Gospodu zaspala. Pogreb se vrši v soboto, dne 9. oktobra ob 5. uri popoldne na tukajšnje pokopališče.

Maže zadušnice se bodo brale v tukajšnji župni cerkvi v torek, dne 12. oktobra ob pol 8 zjutraj. Bodi ji blag spomin!

Kranj, dne 8. oktobra 1926.

Zelujoče rodbine:

Bedenkova, Pirnatova, Kovačičeva, Urbasova in Aljančičeva.